

03:2009 ARBEJDSPAPIR

Mette Deding
Trine Filges

ARBEJDSTIDEN BLANDT LØNMODTAGERE I KVINDEDOMINEREDE OMRÅDER

EN REGISTERANALYSE BASERET PÅ LØNSTATISTIKKEN

FORSKNINGSAFDELINGEN FOR BESKÆFTIGELSE OG INTEGRATION

ARBEJDSTIDEN BLANDT LØNMODTAGERE I KVINDEDOMINEREDE OMRÅDER

EN REGISTERANALYSE BASERET PÅ LØNSTATISTIKKEN

METTE DEDING
TRINE FILGES

KØBENHAVN 2009
SFI – DET NATIONALE FORSKNINGSCENTER FOR VELFÆRD

INDHOLD

	FORORD	5
1	FORMÅL OG METODE	7
	Datagrundlag	8
	Definition af arbejdstid	14
	Andre undersøgelser	16
2	ARBEJDSTID FOR ALLE FASTLØNNEDE	19
	Gennemsnitlig ugentlig arbejdstid	19
3	ARBEJDSTID FOR SÆRLIGT UDVALGTE GRUPPER	23
	Mellemlang videregående uddannelse indenfor sundhedsområdet	26
	Erhvervsfaglig eller kort videregående uddannelse inden for sundhedsområdet.	42
	Pædagoguddannede	60

	Beskæftigede indenfor kontorområdet uden kompetencegivende uddannelse eller med erhvervsfaglig uddannelse	77
4	SAMMENFATNING	95
	APPENDIKS	99
	BILAG	115
	LITTERATUR	119

FORORD

Dette arbejdspapir er et supplement til rapporten ”Danske lønmodtageres arbejdstid – en registerbaseret analyse”, SFI – det Nationale Forskningscenter for Velfærd 09:03. Arbejdspapiret supplerer rapporten ved at præsentere beskrivende analyser af arbejdstiden for fire særligt udvalgte grupper, der er karakteriserede ved at være kvindedominerede. De fire grupper er: Sundhedsuddannede med mellemlang videregående uddannelse, sundhedsuddannede med erhvervsfaglig uddannelse eller kort videregående uddannelse, pædagoger med mellemlang videregående uddannelse, samt beskæftigede inden for kontorområdet med erhvervsuddannelse eller uden erhvervskompetenceivende uddannelse. Det skal bemærkes, at analyserne kun er foretaget for fastlønnede kvinder og mænd.

Notatet er sammensat således, at man kan læse det selvstændigt uden samtidig at læse den grundlæggende rapport. Derfor er rapportens kapitel 1, der beskriver datagrundlag og baggrund, gengivet her. Har man allerede læst rapporten, kan dette naturligvis springes over. Ligeledes er arbejdstiderne for alle kvinder og mænd gengivet i en kort version af rapportens kapitel 2. Disse tabeller er referencegrundlaget for analyserne af særgrupperne.

FORMÅL OG METODE

De senere års højkonjunktur og den dermed følgende mangel på arbejdskraft har øget det politiske fokus på danskernes arbejdstid. Spørgsmålet er, i hvilket omfang det er muligt for danskerne at øge den ugentlige arbejdstid for dermed samlet set at øge antallet af arbejdstimer. Kvinder arbejder generelt mindre end mænd, og derfor kan der sættes særligt fokus på kvindernes arbejdstid. Vores viden om, hvad der bestemmer den enkeltes arbejdstid – både for individer og inden for familien – er dog begrænset.

Formålet med denne rapport er at give input til arbejdstidsdebatten ved at kortlægge danske lønmodtageres normale arbejdstid i forhold til forskellige baggrundsfaktorer som fx køn, sektor og familieforhold. Specielt analyserer vi, hvordan arbejdstiden for henholdsvis kvinder og mænd varierer i forhold til børn. Endvidere ser vi specifikt på familiers samlede arbejdstid, altså summen af kvindens og mandens gennemsnitlige arbejdstid, samt analyserer sammenhængen mellem partneres arbejdstid. Hensigten med rapporten er at se på arbejdstid for lønmodtagere, der er en del af kernearbejdsstyrken, og ikke på eventuelle arbejdskraftreserver uden for arbejdsstyrken. Vi ser derfor på lønmodtagere i alderen 20-59 år, som har mindst 10 måneders ansættelse i løbet af året, og hvor den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid overstiger 8 timer. Endvidere ser vi kun på arbejdstid i job på normale vilkår, dvs. lønmodtagere på det normale arbejdsmarked.

Resultater fra tidligere undersøgelser peger på, at kvinder generelt arbejder mindre end mænd, og at mange kvinder arbejder i den offentlige sektor, hvor arbejdstiden er lavere end i den private sektor. I analyserne vil vi derfor særligt fokusere på kvinders arbejdstid og belyse, hvilke forhold der udløser forskelle i arbejdstid for kvinder. Er det bestemte (kvindedominerede) uddannelsesretninger, fx inden for sundhed eller pædagogik, der typisk fører til job med en kortere arbejdstid, eller er det familiære forhold, fx børn, der er årsagen til, at kvinder arbejder mindre? Ud over sektor og uddannelse fokuserer vi specielt på betydningen af familieforhold som partnerstatus og børn, da andre undersøgelser, som fx Bonke og Meilbank (1999), viser, at det har betydning.

Analysen af familiers arbejdstid belyser, hvordan arbejdstiden for det enkelte individ i en familie hænger sammen med både egen og partners situation. For eksempel ser vi på, hvordan arbejdstiden varierer i forhold til, om partneren har en lederstilling eller ej. Endvidere sætter vi fokus på betydningen af, hvilken sektor familien arbejder i, og vi belyser fx om det er tilfældet, at familier, hvor mindst én arbejder i den offentlige sektor, samlet arbejder mindre end andre familier.

I dette kapitel beskriver vi først det anvendte datagrundlag med særligt fokus på beskrivelsen af de arbejdstidsmål, vi anvender i analyserne. Dernæst diskuterer vi fordele og ulemper ved det anvendte arbejdstidsbegreb. Endelig sammenfatter vi kort den eksisterende viden om arbejdstid og arbejdstidens fordeling mellem kvinder og mænd i Danmark.

DATAGRUNDLAG

Rapportens analyser af kvinders og mænds arbejdstid er baseret på registeroplysninger fra Danmarks Statistik. Lønstatistikken giver oplysninger om ansættelsesforhold, herunder arbejdstid. Disse data kobler vi med oplysninger om person- og familieforhold fra andre registre i Danmarks Statistik, fx uddannelse samt antal og alderen på børn. Analyserne tager udgangspunkt i året 2006, som er det seneste år, data pt. er tilgængelige for. I enkelte analyser ser vi dog på hele perioden

2003-2006.¹ I det følgende beskriver vi analysepopulationen og de variable, der indgår i analyserne.

LØNSTATISTIKKEN

Analyserne i denne rapport tager som nævnt udgangspunkt i Lønstatistikens Serviceregister fra Danmarks Statistik.² Dette register omfatter for det første alle lønmodtagere i den private sektor bortset fra landbrug og fiskeri,³ som er ansat i virksomheder med en beskæftigelse svarende til 10 eller flere fuldtidsansatte. Lidt mere end 25 pct. af alle job i den private sektor fandtes i 2006 på arbejdssteder med mindre end 10 ansatte (Danmarks Statistik, 2008a). Hvis arbejdstiden og/eller kønsfordelingen er anderledes på de små end på de øvrige arbejdssteder i den private sektor, er undersøgelsen alene repræsentativ for private arbejdssteder med mindst 10 fuldtidsansatte.

Registret omfatter for det andet alle lønmodtagere i den offentlige sektor bortset fra vederlagslønnede, særligt aflønnede, værnepligtige, ph.d.-studerende, visse timelærere og studentermedhjælpere. Vi har ikke præcise tal for, hvor stor en andel de frasorterede offentligt ansatte udgør af samtlige ansættelsesforhold i den offentlige sektor. Vi formoder imidlertid, at disse ansatte udgør en begrænset andel. I så fald har frasorteringen ikke den store betydning for undersøgelsens repræsentativitet for henholdsvis den statslige og den kommunale sektor.

Endelig inkluderer statistikken kun ansættelsesforhold, der varer mere end 1 måned, og hvor den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid overstiger 8 timer. Endvidere skal lønmodtageren for at indgå være ansat på 'normale vilkår'. Som eksempel på grupper, der ikke opfylder kravet om 'normale vilkår', kan nævnes lønmodtagere, der aflønnes normalt af arbejdsgiveren, men hvor arbejdsgiveren modtager et løntilskud fra det offentlige, lønmodtagere, der ikke er beskattet efter de almindelige

1. Generelt er resultaterne for de enkelte år meget ens, hvorfor vi vælger at fokusere på det nyeste år. Bemærk endvidere, at vi ikke har mulighed for at gå længere tilbage end 2003, fordi centrale oplysninger i Lønstatistikken ikke er tilgængelige før da. Dette gælder specifikt opdelingen af lønmodtagere i fastlønnede og timelønnede.

2. Beskrivelsen i det følgende er baseret på Danmarks Statistik (2008b).

3. De udgør i alt 2,5 pct. af alle lønmodtagere i den private sektor i 2006.

betingelser i Danmark, og udlændinge, der arbejder i Danmark, men beskattes efter hjemlandets regler.

Lønstatistikken omfatter ifølge Danmarks Statistiks egne opgørelser for den private sektor ca. 90 pct. af beskæftigelsen i den ovenfor beskrevne målgruppe i perioden 2003-2006 (Danmarks Statistik, 2004-2007). For det offentlige områdes vedkommende stammer oplysningerne fra henholdsvis statslige og kommunale edb-lønssystemer, hvorfor alle offentligt ansatte i målgruppen i princippet burde indgå. Statistikken inkluderer typisk også ansatte i selvejende institutioner, der har driftsoverenskomst med kommunerne. Omvendt indgår fejlbehæftet materiale – herunder indberetninger fra arbejdspladser, der ikke har gennemført fraværsregistrering – ikke. Dertil kommer, at ikke alle statslige institutioner anvender det nævnte lønsystem (Danmarks Statistik, 2007a og 2007b).

En potentiel vigtig parameter i forhold til arbejdstid er fravær, fx i forbindelse med ferie, sygdom eller barsel. I Lønstatistikken opereres således med begrebet 'præsterede timer', som er defineret som betalte timer fratrukket registreret fravær. Desværre er fraværsoplysningerne i Lønstatistikken generelt af svingende kvalitet, især for den offentlige sektor (Danmarks Statistik, 2008c). Der synes især at være problemer med indberetningen af fravær fra den kommunale sektor til Lønstatistikken i en årrække op til 2006, hvorfor Danmarks Statistik for året 2006 for denne sektor besluttede at imputere oplysninger fra fraværstatistikken som erstatning for fraværsoplysninger fra Lønstatistikken (Danmarks Statistik, 2007a). Fravær er dog ikke opgjort på helt samme måde i fraværstatistikken som i Lønstatistikken. Det betyder, at kvaliteten af data om lønmodtagernes præsterede timer (betalte timer eksklusive fravær) er dårlige, særligt til sammenligninger på tværs af sektorer. Vi analyserer derfor ikke omfanget og fordelingen af præsterede timer i denne rapport.

En anden fejkilde i relation til Lønstatistikken for den kommunale sektor er, at der i årene 2004 og 2005 har været problemer med indberetningen fra Københavns kommune. Blandt andet indgår indberetninger fra denne kommune kun for månederne januar til maj i 2004 (Danmarks Statistik, 2005, 2006). Da ansættelser i Københavns kommune udgør en betydelig del af det samlede antal ansættelser i den kommunale sektor, har disse problemer selvfølgelig afsmittende effekt på Lønstatistikken for hele den kommunale sektor for 2004 og 2005. Blandt

andet derfor har vi valgt at fokusere analyserne på året 2006. Vi vurderer dog generelt, at denne fejlkilde har mindre betydning for fordelingen af arbejdstimer over årene.

ANALYSEPOPULATIONEN

Analyserne i rapporten foretages ud fra forskellige analysedatasæt:

- et individdatasæt
- et familiedatasæt
- et datasæt til analyse af individer over tid
- et datasæt til analyse af individer i familier over tid.

Udgangspunktet for alle datasættene er individdatasættet, som derfor beskrives mest detaljeret.

Individdatasættet er dannet med udgangspunkt i samtlige ansættelsesforhold, der indgår i Lønstatistikens Serviceregister, hvorefter person- og familieoplysninger fra andre registre er koblet på. Nogle af disse oplysninger er opgjort primo året, mens andre er opgjort ultimo året. Generelt må vi frasortere personer, som ikke er bosat i Danmark både i starten og i slutningen af året, fordi vi ikke kan koble disse personer til alle relevante baggrundsfaktorer. Endvidere frasorterer vi en del observationer fra Lønstatistikken pga. dårlig kvalitet (vi frasorterer dubletter og sætter en øvre grænse på timer pr. uge på 60 timer).

Vi laver analyserne for, hvad man kan kalde kernearbejdsstyrken. Vi begrænser derfor datasættet til personer i alderen 20-59 år og udelukker personer, der har studier som hovedbeskæftigelse, dvs. personer med studiejob. Vi foretager disse afgrænsninger for i videst muligt omfang at frasortere elever, studerende og efterlønsmodtagere, der kan forventes at have en væsentlig anderledes arbejdsmarkedsprofil end resten af befolkningen. Endelig ser vi kun på personer, som har mindst 10 måneders ansættelse i løbet af året. De gør vi, fordi vi ikke ønsker, at lange ledighedsperioder skal influere på analysens resultater. For hver person ser vi på ét *analysejob*. Hvis en person kun har ét job i det givne år, analyserer vi det. Har en person derimod flere ansættelser i løbet af året, ser vi på årets sidste job.

En særlig problematik knytter sig til forekomsten af *bijob*, defineret som det tidsmæssigt mindste af to job, der ligger i samme

kalenderperiode (dvs. jobbet med den laveste gennemsnitlige ugentlige arbejdstid). Generelt finder vi kun en meget lav forekomst af bijob, hvilket primært skyldes, at et job skal have et omfang på mindst 8 timer om ugen for at være omfattet af Lønstatistikken.⁴ I alt 2 pct. har et bijob. Der er lidt flere timelønnede end fastlønnede, som har et bijob, men derudover varierer andelen ikke meget på forskellige baggrunds faktorer, såsom sektor, uddannelsesretning, familieforhold, hvorvidt man har betalt overarbejde mv. Vi har derfor valgt ikke at analysere på *bijob* i denne rapport.

Individdatasættet inkluderer i alt 1.226.456 individer i 2006, fordelt på 585.614 mænd og 640.842 kvinder.

FAMILIEANALYSER

Ud over at se på enkeltindviders arbejdstid, analyserer vi som nævnt også familiers arbejdstid. I praksis ser vi i denne sammenhæng på familier, hvor både manden og kvinden indgår i individdatasættet, hvilket betyder, at vi har arbejdstids- og baggrundsoplysninger for begge partnere. Parrene er koblet via oplysning om c-familiestatus i Danmarks Statistik og kan således både være gifte eller samlevende. Fordi vi primært er interesserede i kønsforskelle, ser vi kun på familier, der består af en mand og en kvinde.

Det skal bemærkes, at der selvfølgelig sagtens kan være familier, der ikke indgår i analysen, selvom begge er beskæftigede, pga. vores krav om, at begge skal findes i individdatasættet. For eksempel kan den ene partner være selvstændig eller beskæftiget i en virksomhed, der ikke er omfattet af Lønstatistikken. Men da vi ingen viden har om dette, er vi nødsaget til kun at analysere familier, hvor begge parter er omfattet af Lønstatistikken. Dette kan selvfølgelig potentielt give en skævhed i forhold til alle familier. Men analyser af fordelingen af baggrunds faktorer for forskellige familiekonstellationer indikerer dog, at dette ikke er et problem.

Familiedatasættet er naturligvis en del mindre end individdatasættet. Af de i alt 1.226.456 individer, som indgår i analysen for 2006 i kapitel 2, er de 928.497 i et parforhold, og af disse kan vi matche i alt 247.665 par (495.330 individer).

4. Også Bonke & Meilbank (1999) og Smith et al. (1998) finder, at omfanget af bijob er meget lavt.

ANALYSER OVER TID

Endelig analyserer vi også ændringer i arbejdstid over tid, nærmere bestemt mellem år 2005 og år 2006. Til dette formål danner vi både et individdatasæt og et familiedatasæt. Hvert af disse datasæt indeholder oplysninger om personer i begge år, hvilket betyder en reduktion i antallet af inkluderede personer.

Individdatasættet til analyser over tid (mellem 2005 og 2006) indeholder i alt 960.178 individer, og familiedatasættet indeholder i alt 165.453 familier.

ANDRE VARIABLE I ANALYSEN

Ud over oplysninger om arbejdstid inddrager vi en række andre baggrunds faktorer i analyserne. Det drejer sig for det første om aflønningsform, hvor alle lønmodtagere i Lønstatistikken er opdelt efter, om de er fastlønnede eller timelønnede (for en nærmere diskussion af forskellen mellem de to aflønningsformer se diskussionen i næste afsnit). Oplysninger om aflønningsform, sektor (henholdsvis privat, statslig og kommunal sektor) og brancher findes i Lønstatistikken. Brancheopdelingen følger Danmarks Statistiks branchenomenklatur. Vi har til nærværende analyse valgt at fokusere på hovedopdelingen i ni brancher. Denne hovedgruppeinddeling er dog problematisk for den offentlige sektor, hvor omkring 90 pct. er ansat i hovedbranchen 'offentlige og personlige tjenester'. Vi opdeler derfor denne hovedgruppe i fem undergrupper, således at vi i alt anvender en opdeling i 13 brancher.

Fra Lønstatistikken får vi også oplysninger om lønmodtagernes arbejdsfunktion. Arbejdsfunktionerne bygger på Danmarks Statistiks DISCO-koder og er delvist hierarkisk opbyggede, hvilket vil sige, at der er delvist overlap i forhold til uddannelseslængde. Ideen er, at man skal kunne sammenligne personer, der laver det samme, uanset deres formelle titel eller uddannelse. Princippet er, at arbejdets placering inden for hovedgrupperne skal afspejle de kvalifikationskrav, som varetagelsen af funktionen normalt forudsætter, således at arbejde fx inden for gruppe fem forudsætter mere faglig viden end arbejde inden for gruppe ni. I praksis kan der dog være tilfælde, hvor arbejde inden for gruppe fem (fx arbejde ved udgangskasse) kræver færre faglige kvalifikationer end arbejde inden for gruppe ni (fx pedalarbejde). Endvidere har man valgt at give alle ansatte i militæret en egen DISCO-kode. Opdelingen må derfor

siges at være delvis hierarkisk og delvis faglig. En oversigt over de ti hovedkategorier af arbejdsfunktion findes i bilaget.

Som mål for lønmodtagernes uddannelse bruger vi oplysninger om lønmodtagerens højeste fuldførte uddannelsesniveau fra Uddannelsesstatistikken. Vi opdeler både uddannelse efter niveau og efter retning. Uddannelsesniveauet er opdelt i seks kategorier: ingen kompetencegivende uddannelse (grundskole, alment gymnasium eller handels-/teknisk gymnasium), erhvervsfaglig uddannelse, kort videregående uddannelse, mellemlang videregående uddannelse samt lang videregående uddannelse. Uddannelsesretningen angiver, hvilket område uddannelsen er rettet imod, fx sundhedsområdet eller byggesektoren. Den præcise inddeling og definition af uddannelsesretningerne findes i bilaget.

Ud over de allerede nævnte faktorer inddrager vi også oplysninger om familieforhold, alder og etnicitet. Disse oplysninger kommer alle fra *familiefilen* med baggrundsoplysninger om familien og *individfilen* i registret for Familie og Husstand. Oplysningerne om familieforhold omfatter, hvorvidt lønmodtageren er enlig eller gift/samlevende samt antallet af børn i familien. Desuden inddrager vi indikatorvariable for det yngste barns alder, som vi opdeler i fem aldersgrupper: under 1 år, 1 år, 2-5 år, 6-10 år og 11-17 år. Etnicitet bygger på Danmarks Statistiks inddeling af befolkningen i henholdsvis indvandrere, efterkommere og danskere.

DEFINITION AF ARBEJ DSTID

Et vigtigt aspekt af analyserne i denne undersøgelse er det anvendte arbejdstidsbegreb. Vi definerer i denne undersøgelse arbejdstiden som gennemsnitlige ugentlige aftalte timer – kaldet lønmodtagerens 'normale timer'. De normale timer er de timer, som lønmodtageren får løn for – eksklusive overarbejde, men inklusive betalt fravær. For hvert ansættelsesforhold er antallet af aftalte timer i hele kalenderåret registreret sammen med ansættelsesperiodens længde. Ud fra disse to oplysninger beregner vi den gennemsnitlige normale ugentlige arbejdstid.

Det er vigtigt at bemærke, at den registrerede arbejdstid ikke i alle tilfælde stemmer overens med den faktiske arbejdstid. Den enkelte lønmodtagers arbejdstid kan afvige fra det aftalte af flere forskellige

årsager. For eksempel kan lønmodtageren arbejde længere tid end det aftalte, uden at det bliver registreret. For nogle lønmodtagere gælder det endvidere, at de er ansat uden øvre arbejdstid. I de tilfælde vil den registrerede normale arbejdstid typisk undervurdere den faktiske arbejdstid. Men også for andre personer kan man forestille sig, at indberetningerne ikke helt svarer til det faktiske ansættelsesforhold.

Endvidere er det vigtigt at bemærke, at eventuelt overarbejde kun er inkluderet i det omfang, det er registreret som betalt overarbejde. Men der kan naturligvis være overarbejde, der aflønnes på andre måder end ved direkte overarbejdsbetaling – dette gælder fx fuldmægtiges rådighedstillæg. Det betalte overarbejde, som er inkluderet i nærværende undersøgelse, ligger derfor sandsynligvis i underkanten af det reelle omfang af overarbejde blandt lønmodtagerne. Omvendt er det vigtigt at understrege, at eventuelt overarbejde, der spares op på en tidskonto for senere at blive afspadseret, ikke indgår og ikke skal indgå, idet det ikke er decideret overarbejde. Både Bonke & Meilbank (1999) og Smith et al. (1998) viser, at langt de fleste afspadserer overarbejde. Ligeledes viser Bonke & Meilbank (1999) og Smith et al. (1998), at faglærte i størst omfang får kompensation for overarbejde, mens overordnede og ledende funktionærer i størst omfang arbejder over uden hverken afspadsering eller kompensation. Undervurderingen af omfanget af overarbejde er således sandsynligvis skævt fordelt.

Vores datamateriale indeholder desværre ikke informationer om yderligere ansættelsesvilkår, såsom hvornår på døgnet/ugen arbejdstiden er placeret, eventuelt hjemmearbejde, eller hvorvidt frokosten er betalt eller ej.⁵ Endvidere indeholder vores datamateriale ikke valid information om præsteret arbejdstid, forstået som den normale ugentlige arbejdstid fratrasket betalt fravær (fx i forbindelse med ferie, sygdom eller barsel).

Samlet betyder disse forhold, at det er vigtigt at holde sig for øje, at arbejdstidsbegrebet i denne rapport afviger fra arbejdstidsbegrebet i andre undersøgelser, som fx Arbejdskraftundersøgelsen (AKU).⁶ Umiddelbart er den største ulempe ved det anvendte arbejdstidsbegreb, at det ikke inkluderer faktisk overarbejde samt faktisk arbejdstid for

5. Ifølge DA (2008) får 40 pct. i den private sektor betalt frokost mod 80 pct. i den offentlige sektor.

6. For at vurdere forskellen mellem vores arbejdstidsbegreb og AKU, inkluderer vi i rapportens kapitel 2 et afsnit, hvor vi sammenligner netop disse to.

lønmodtagere uden øvre arbejdstid, hvilket skyldes, at det oprindelige formål med datamaterialet ikke er at analysere arbejdstid. Endvidere er bijob kun inkluderet, hvis de har et omfang der gør, at de er inkluderet i lønstatistikken (fx mindst 8 timer om ugen i mindst 4 uger). Omvendt er det en styrke ved data, at oplysningerne bygger på arbejdsgivernes indberetninger frem for lønmodtagernes selvrapporterede arbejdstider: Specielt personer med høj arbejdstid har en tendens til at skyde 'for højt', når de skal angive egen arbejdstid, fx fordi de glemmer at overarbejde tit afspadseres (Bonke & Meilbank, 1999). En anden stor styrke ved det anvendte datamateriale er muligheden for at matche personer – både inden for familier og over tid. Dette er en unik mulighed ved dette datasæt, som man fx ikke har i AKU. Endelig skal det fremhæves, at datamaterialets størrelse giver mulighed for at se på arbejdstiden selv for undergrupper, som kun udgør en beskedent andel af den samlede arbejdsstyrke.

FASTLØNNEDE OG TIMELØNNEDE

En væsentlig parameter i forhold til definitionen af arbejdstid i Lønstatistikken er sondringen mellem fastlønnede og timelønnede. Som hovedregel er fastlønnedes, men ikke timelønnedes feriefravær registreret som en del af arbejdstiden. Dette medfører en niveauforskel i timetallet for fastlønnede og timelønnede svarende til de feriedage, man holder på et år (som eksempel kan nævnes, at for en fuldtidsansat – 37 timer om ugen – svarer 6 ugers ferie til godt 4 ferietimer hver uge). Da vi ikke har information om, hvor meget ferie den enkelte timelønnede har holdt, kan vi ikke korrigere for denne niveauforskel. I stedet har vi valgt at analysere fastlønnede og timelønnede separat.

ANDRE UNDERSØGELSER

Som afslutning på dette kapitel skal vi kort nævne andre undersøgelser af danskernes arbejdstid. Der findes kun et begrænset antal nyere undersøgelser om danske lønmodtageres arbejdstid.

Smith et al. (1998) rapporterer resultater fra en spørgeskemaundersøgelse af omkring 3.000 personer. Data er indsamlet i 1996, og populationen er afgrænset til 18-66-årige. I den undersøgte population indgår arbejdsløse, personer i orlovsordninger, studerende og

hjemmegående husmødre. Undersøgelsens hovedresultater er: Børnefamilier arbejder ikke mindre end andre. I familier arbejder mænd med børn mere end mænd uden børn, og de arbejder mere, jo flere børn de har. Kvinder med et til to børn arbejder ligeledes mere end kvinder uden børn, mens kvinder med tre eller flere børn arbejder mindre end kvinder med et til to børn. Desuden viser undersøgelsen, at der ikke foregår en arbejdsdeling i familier, fx således at kvinden arbejder mindre, hvis manden arbejder mere.

Bonke & Meilbank (1999) rapporterer ligeledes resultater fra en spørgeskemaundersøgelse. Populationen på godt 2.000 personer er afgrænset til 21-60-årige lønmodtagere med helårsbeskæftigelse på mindst 20 timer om ugen. Data er indsamlet i 1998. Undersøgelsens hovedresultater er: Mænd arbejder mere end kvinder. Kvinder arbejder lige meget i den private og den offentlige sektor, mens mænd arbejder mere i den private sektor. Mænd øger arbejdstiden, når de får børn, og mænds arbejdstid stiger med antallet af børn. Kvinder med 0-2-årige børn arbejder ligeledes mere end kvinder uden børn, men kvinder med 3-6-årige børn arbejder mindre. I familier er kvindens andel af den samlede arbejdstid 47 pct. I en sjettedel af familierne arbejder kvinden mere end manden, i halvdelen arbejder manden mere end kvinden.

Deding et al. (2006) analyserer arbejdstiden for par med børn i alderen 0-10 år. Hos ca. 3.000 par er både manden og kvinden spurgt om bl.a. arbejdstidens længde. Undersøgelsens resultater viser, at mænd arbejder godt 7 timer mere end kvinder om ugen – hvor kvinderne i gennemsnit arbejder 35 timer om ugen, arbejder mændene i gennemsnit 42,5 timer om ugen. Til gengæld bruger kvinderne mere tid end mændene på husarbejde, og det er stadig sådan i de fleste børnefamilier, at kvinden står med hovedansvaret for familien.

DA (2008) anvender i deres seneste arbejdsmarkedsrapport data fra flere forskellige kilder (Arbejdstidsregnskabet, AKU og Lønstatistikken) til at belyse danskeres arbejdstid. Hovedresultaterne er: Arbejdstiden er højest i den private sektor. Kvinder i den offentlige sektor ændrer ikke adfærd, når de har børn, mens kvinder i den private sektor arbejder mindre, når de har børn. Privatansatte mænd med børn arbejder det samme som mænd uden børn. I det offentlige arbejder mænd med børn dog lidt mindre end mænd uden børn. Der er en svag tendens til, at par med børn arbejder mindre end par uden børn, og

arbejdstiden falder med antallet af børn. I 40 pct. af familierne arbejder begge lige meget, og i 45 pct. arbejder manden mere end kvinden.

Endelig skal nævnes en tredje metode til at opgøre arbejdstiden, nemlig tidsanvendelsesdata. Frem for at spørge lønmodtagerne, hvor meget de arbejder, får man her folk til at udfylde dagbøger over, hvordan de har brugt tiden på en given dag. Den seneste tidsanvendelsesundersøgelse for Danmark er fra 2001 og er bl.a. analyseret i Bonke (2002) og Lausten & Sjørup (2003). Et resultat af disse analyser er, at mænd og kvinder arbejder lige mange timer, når man lægger det betalte arbejde og husarbejdet sammen, men at fordelingen er forskellig: På en gennemsnitshverdag arbejder mænd ca. 6½ time, mens kvinder arbejder ca. 5¼ time. Omvendt bruger kvinder ca. 3½ time på husligt arbejde på en gennemsnitshverdag, mens mænd bruger ca. 2¼. Det kan dog i den forbindelse bemærkes, at mænd og kvinders arbejdsmonster er langt mere ens nu end for bare få årtier siden, se også Smith et al. (2003).

ARBEJDSTID FOR ALLE FASTLØNNEDE

I dette kapitel ser vi kort på fastlønnede kvinders og mænds gennemsnitlige normale ugentlige arbejdstid. Vi inkluderer her kun fastlønnede, fordi analyserne af særgrupperne i næste kapitel kun er lavet for fastlønnede. Tabellerne her skal bruges som reference ved læsningen af det næste kapitel. Udover tabellerne her findes i appendiks til dette notat de forskellige tabeller, der beskriver arbejdstid fordelt efter forskellige faktorer for alle fastlønnede kvinder og mænd.

GENNEMSITLIG UGENTLIG ARBEJDSTID

Fordelingen af henholdsvis fastlønnede og timelønnede i datamaterialet findes i tabel 2.1. Hovedparten af de danske lønmodtagere er fastlønnede, og kvinder er oftere fastlønnede end mænd: 3 ud af 4 mænd er fastlønnede, mens 9 ud af 10 kvinder er fastlønnede. Den fjerdedel af mændene, som er timelønnede, arbejder så godt som alle sammen i den private sektor. Ligeledes arbejder en stor andel (88 pct.) af de timelønnede kvinder i den private sektor. Dette afspejler, at timelønning som betalingsform kun i meget begrænset omfang anvendes i den offentlige sektor. For de fastlønnede er der større spredning mellem sektorer: Omkring en tredjedel af de fastlønnede kvinder arbejder i den private sektor, mens mere end halvdelen af de fastlønnede mænd, 64

pct., arbejder i den private sektor. Blandt de offentligt ansatte kvinder arbejder hovedparten i den kommunale sektor,⁷ mens de offentligt ansatte mænd fordeler sig mere ligeligt mellem stat og kommune.

TABEL 2.1

Fastlønnede og timelønnede fordelt efter sektor, 2006. Procent og antal.

	Mænd	Kvinder	Alle
Fastlønnede	74	92	83
Timelønnede	26	8	17
I alt	100	100	100
Antal observationer	585.614	640.842	1.226.456
Fastlønnede			
Sektor			
Privat sektor	64	33	46
Statslig sektor	15	8	11
Kommunal sektor	22	59	43
I alt	100	100	100
Antal observationer	433.386	587.771	1.021.157
Timelønnede			
Sektor			
Privat sektor	99	88	96
Statslig sektor	0	3	1
Kommunal sektor	1	9	3
I alt	100	100	100
Antal observationer	152.228	53.071	205.299

FASTLØNNEDE

Udviklingen i fastlønnede mænds og kvinders arbejdstid i perioden 2003-2006 ses i tabel 2.2 og 2.3. Udviklingen er dels opgjort for den samlede arbejdstid, dels fordelt på aldersgrupper. I 2006 arbejdede fastlønnede mænd i gennemsnit 36,48 timer om ugen, mens kvinderne i gennemsnit arbejdede 34,13 timer om ugen. Fastlønnede mænds betalte overarbejde er i gennemsnit 0,44 timer om ugen, mens kvindernes betalte overarbejde i gennemsnit er 0,19 timer om ugen, hvilket betyder, at det samlede antal timer, en mand får betaling for om ugen, i gennemsnit er 36,92 mod kvinders 34,32. Vi finder altså, at mænd arbejder mere i gennemsnit end kvinder – omkring 2,5 timer, uafhængigt af om betalt

7. Bemærk at data er fra tiden før kommunesammenlægningen. Dvs. betegnelsen den kommunale sektor dækker over ansatte i både kommuner og amter.

overarbejde regnes med eller ej. Vi finder ligeledes, at det betalte overarbejde kun udgør en ganske lille del af den samlede normale arbejdstid for de fastlønnede, omkring 0,5 pct. for kvinder og 1 pct. for mænd.

I perioden 2003-2006 ligger den normale arbejdstid for de fastlønnede meget konstant. I gennemsnit er mændenes arbejdstid faldet med ca. 10 minutter, mens kvindernes er steget med et par minutter. Ligeledes ligger gennemsnittet for det betalte overarbejde stabilt for både kvinder og mænd. Set ud fra den tid, som de fastlønnede lønmodtagere får betaling for, er der således ikke sket nogen ændring i den gennemsnitlige arbejdstid i perioden 2003-2006.

TABEL 2.2

Fastlønnede mænds normale arbejdstid og betalt overarbejdstid fordelt efter alder, 2003-2006. Timer pr. uge.

		2003	2004	2005	2006
20-29 år	Normal ugentlig arbejdstid	36,25	35,73	36,02	35,90
	Std. afv.	3,44	3,92	3,79	4,14
	Ugentlig betalt overarbejdstid	0,44	0,41	0,44	0,44
	Std. afv.	1,59	1,46	1,64	1,59
	Antal observationer	45.869	39.981	45.580	44.611
30-39 år	Normal ugentlig arbejdstid	36,66	36,40	36,53	36,46
	Std. afv.	2,60	2,95	2,75	3,02
	Ugentlig betalt overarbejdstid	0,43	0,42	0,40	0,43
	Std. afv.	1,60	1,72	1,58	1,65
	Antal observationer	119.271	112.026	127.208	125.490
40-49 år	Normal ugentlig arbejdstid	36,74	36,43	36,62	36,59
	Std. afv.	2,54	2,91	2,64	2,85
	Ugentlig betalt overarbejdstid	0,45	0,43	0,43	0,49
	Std. afv.	1,74	1,60	1,59	1,99
	Antal observationer	119.619	116.672	134.760	136.594
50-59 år	Normal ugentlig arbejdstid	36,77	36,45	36,63	36,59
	Std. afv.	2,64	2,96	2,74	2,91
	Ugentlig betalt overarbejdstid	0,36	0,34	0,33	0,39
	Std. afv.	1,53	1,35	1,33	1,48
	Antal observationer	113.305	112.143	126.077	126.691
Total	Normal ugentlig arbejdstid	36,67	36,35	36,53	36,48
	Std. afv.	2,71	3,06	2,84	3,08
	Ugentlig betalt overarbejdstid	0,42	0,40	0,39	0,44
	Std. afv.	1,63	1,55	1,52	1,72
	Antal observationer	398.064	380.822	433.625	433.386

Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

Selvom der samlet set ikke er sket ændringer i arbejdstiden, kan dette selvfølgelig dække over ændringer inden for enkelte aldersgrupper. Alder som variabel kan forventes at have betydning for arbejdstiden. Man kan forestille sig, at man arbejder mere, når man er ung, ikke har fået børn og skal gøre karriere, mens man arbejder mindre i andre faser af livet. Det er derfor overraskende, at alder tilsyneladende ikke har den store betydning for den gennemsnitlige arbejdstid. For kvinderne er variationen ganske ubetydelig, mens der er lidt mere variation for mændene. Yngre mænd i alderen 20-29 arbejder i gennemsnit godt en halv time mindre end mænd generelt. Den marginale betydning af alder i forhold til de fastlønnedes gennemsnitlige arbejdstid har ikke ændret sig i løbet af perioden 2003-2006.

TABEL 2.3

Fastlønnede kvinders normale arbejdstid og betalt overarbejdstid fordelt efter alder, 2003-2006. Timer pr. uge.

		2003	2004	2005	2006
20-29 år	Normal ugentlig arbejdstid	34,00	34,06	34,19	34,20
	Std. afv.	4,60	4,64	4,54	4,43
	Ugentlig betalt overarbejdstid	0,22	0,20	0,21	0,22
	Std. afv.	0,86	0,75	0,80	0,83
	Antal observationer	56.602	52.254	57.996	60.009
30-39 år	Normal ugentlig arbejdstid	34,24	34,02	34,17	34,19
	Std. afv.	4,45	4,62	4,52	4,45
	Ugentlig betalt overarbejdstid	0,17	0,17	0,17	0,17
	Std. afv.	0,75	0,72	0,77	0,73
	Antal observationer	153.837	149.848	164.823	167.837
40-49 år	Normal ugentlig arbejdstid	34,28	34,04	34,24	34,26
	Std. afv.	4,66	4,68	4,57	4,53
	Ugentlig betalt overarbejdstid	0,20	0,19	0,19	0,21
	Std. afv.	0,88	0,81	0,83	0,86
	Antal observationer	169.875	170.885	185.843	191.205
50-59 år	Normal ugentlig arbejdstid	33,77	33,54	33,81	33,91
	Std. afv.	5,28	5,24	5,06	4,95
	Ugentlig betalt overarbejdstid	0,17	0,17	0,17	0,18
	Std. afv.	0,74	0,72	0,72	0,81
	Antal observationer	148.816	150.747	162.945	168.720
Total	Normal ugentlig arbejdstid	34,09	33,89	34,09	34,13
	Std. afv.	4,78	4,83	4,70	4,62
	Ugentlig betalt overarbejdstid	0,19	0,18	0,18	0,19
	Std. afv.	0,80	0,75	0,78	0,81
	Antal observationer	529.130	523.734	571.607	587.771

Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

ARBEJ DSTID FOR SÆRLIGT UDVALGTE GRUPPER

I dette kapitel ser vi på fire specifikke delgrupper, der alle er karakteriseret ved en høj kvindeandel. Formålet med at analysere disse særligt udvalgte delgrupper er at belyse, dels om der er forskel på mænd og kvinders arbejdstid i typiske kvindejob, og dels om der er forskel mellem kvinder, som arbejder i den private og i den offentlige sektor. Delgrupperne, der analyseres, er lønmodtagere med uddannelser inden for sundhedsområder, henholdsvis med en mellemlang videregående uddannelse (sundhedsuddannede) og med en erhvervsfaglig/kort videregående uddannelse (SOSU-uddannede), lønmodtagere, der er uddannet pædagoger (pædagoguddannede),⁸ og endelig lønmodtagere uden kompetencegivende uddannelse eller med en erhvervsfaglig uddannelse, der arbejder inden for kontorområdet (kontorbeskæftigede). Disse grupper er udvalgt for særligt at belyse områder, hvor kvinder er overrepræsenterede. For alle grupper vil kun arbejdstiden for de fastlønnede blive belyst, da der er for få timelønnede til at lave en meningsfuld analyse. For hver gruppe ser vi på betydningen af forskellige

⁸ Bemærk, at gruppen af pædagoger, der analyseres i dette kapitel, er en delmængde af alle med uddannelse inden for det pædagogiske område. Lærere er således ikke inkluderet i gruppen af pædagoger, men i gruppen af pædagogisk uddannede.

baggrundsfaktorer dels for den gennemsnitlige betalte arbejdstid og dels for forekomsten af betalt overarbejde. Bemærk, at ikke alle faktorer belyses for alle grupper, idet det ikke giver mening fx at analysere uddannelse for gruppen af sundhedsuddannede med mellemlang videregående uddannelse. Hovedresultaterne af analysen er, at:

Arbejdstid for de fire særgrupper:

- Sammenlignet med den samlede gruppe af fastlønnede, arbejder sundhedsuddannede med en mellemlang videregående uddannelse omkring en time mindre
- Sundhedsuddannede med erhvervsfaglig eller kort videregående uddannelse arbejder omkring to timer mindre end alle fastlønnede
- Pædagoguddannede mænd arbejder i gennemsnit en halv time mindre end alle fastlønnede mænd, hvorimod de pædagoguddannede kvinder arbejder det samme antal timer som alle fastlønnede kvinder
- Kontorbeskæftigede mænd arbejder i gennemsnit det samme antal timer som alle fastlønnede mænd, hvorimod de kontorbeskæftigede kvinder arbejder knap en halv time mere end alle fastlønnede kvinder

Særligt for de sundhedsuddannede med mellemlang videregående uddannelse:

- De fleste sundhedsuddannede med en mellemlang videregående uddannelse arbejder i den kommunale sektor og på mellemniveau
- Sammenligner man arbejdstiden for alle fastlønnede og sundhedsuddannede med mellemlang videregående uddannelse inden for sektorer, er der kun lille forskel i den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid
- Sundhedsuddannede kvinder med en mellemlang videregående uddannelse er mere påvirkede af familieforhold end andre fastlønnede kvinder
- Andelen, som arbejder over mod betaling, er højere end for alle fastlønnede, særligt i den kommunale sektor og for de 20-29-årige

Særligt for de sundhedsuddannede med erhvervsfaglig eller kort videregående uddannelse:

- De fleste sundhedsuddannede med erhvervsfaglig eller kort videregående uddannelse arbejder i den kommunale sektor og med omsorgsarbejde
- Sundhedsuddannede med erhvervsfaglig eller kort videregående uddannelse arbejder generelt mindre end sundhedsuddannede med en mellemlang videregående uddannelse
- For mændene i denne gruppe har familieforhold større betydning for arbejdstiden end for alle fastlønnede mænd. For kvinderne har familieforhold derimod en lidt mindre betydning for arbejdstiden end for alle fastlønnede kvinder
- Andelen, som arbejder over mod betaling, er højere end for alle fastlønnede, særligt i den kommunale sektor og for de 20-29-årige mænd og de 50-59-årige kvinder
- Derimod er der færre i denne gruppe, som arbejder over mod betaling, sammenlignet med sundhedsuddannede med en mellemlang videregående uddannelse

Særligt for de pædagoguddannede med mellemlang videregående uddannelse:

- De fleste pædagoguddannede arbejder i den kommunale sektor og på mellemniveau
- Pædagoguddannede arbejder i gennemsnit næsten det samme antal timer, uanset om de er beskæftigede i den private eller den kommunale sektor
- Pædagoguddannede arbejder mere, jo ældre de er
- Pædagoguddannede kvinder er mere påvirkelige af yngste barns alder end fastlønnede kvinder generelt
- Der er forholdsvis få pædagoguddannede, som arbejder over mod betaling, og timetallet er lavt

Særligt for de kontorbeskæftigede uden kompetencegivende uddannelse eller med erhvervsfaglig uddannelse:

- Kontorbeskæftigede arbejder primært i den private sektor

- Kontorbeskæftigede arbejder i gennemsnit næsten det samme antal timer, uanset om de er ansat i den private, statslige eller kommunale sektor.
- Variationen i arbejdstid som følge af familiefaktorer som partnerstatus og børn er næsten den samme for kontorbeskæftigede som for alle fastlønnede
- Kontorbeskæftigede mænd arbejder oftere over mod betaling end andre fastlønnede mænd, særligt i den private sektor, men timetallet er lavere
- Kontorbeskæftigede kvinder arbejder over mod betaling i samme omfang som alle fastlønnede kvinder

MELLEMLANG VIDEREGÅENDE UDDANNELSE INDENFOR SUNDHEDSOMRÅDET

Gruppen af fastlønnede med en mellemlang videregående uddannelse inden for sundhedsområdet (forkortet sundhedsuddannede) udgør 0,8 procent af mændene og 9,7 procent af kvinderne, dvs. gruppen er meget kvindedomineret. Sammenligner man denne gruppes gennemsnitlige ugentlige arbejdstid med alle fastlønnedes finder vi for både kvinder og mænd, at arbejdstiden er omkring en time lavere for denne gruppe (tabel 2.2, 2.3 og 3.1). I det følgende ser vi på fordelingen af denne gruppes arbejdstid for forskellige baggrundsfaktorer. (For sammenligningens skyld findes de samme tabeller for alle fastlønnede kvinder og mænd i dette arbejdsrapports appendiks).

NORMAL UGENTLIG ARBEJ DSTID

SEKTOR OG BRANCHE

For både kvinder og mænd er den gennemsnitlige arbejdstid for sundhedsuddannede lavere i den kommunale sektor end i den private sektor, se tabel 3.1. Mænd arbejder omkring en time mindre, mens kvinder arbejder omkring halvanden time mindre. Sammenligner man arbejdstiden i hver af sektorerne med arbejdstiden i samme sektor for fastlønnede generelt, se tabel A.1, finder vi dog ikke forskelle på over en halv time, hverken for kvinder eller for mænd. Den lavere arbejdstid for gruppen af sundhedsuddannede afspejler således langt hen ad vejen, at

langt de fleste af disse arbejder i den kommunale sektor, hvor arbejdstiden generelt er lavere end i de to andre sektorer.

TABEL 3.1

Sundhedsuddannedes* gennemsnitlige ugentlige arbejdstid, fordelt efter sektor.

		Mænd	Kvinder
Privat sektor	Timer	36,48	34,76
	Std. afv.	2,93	4,97
	Antal obs.	509	2.783
Statslig sektor	Timer	36,16	34,57
	Std. afv.	2,80	4,95
	Antal obs.	157	830
Kommunal sektor	Timer	35,33	33,06
	Std. afv.	3,49	4,39
	Antal obs.	2.691	53.372
Total	Timer	35,55	33,16
	Std. afv.	3,41	4,44
	Antal obs.	3.357	56.985

* Fastlønnede lønmodtagere med mellemlang videregående uddannelse inden for sundhedsområdet. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

Betragtes fordelingen af den gennemsnitlige arbejdstid på branche, ser vi ikke overraskende, at langt de fleste sundhedsuddannede arbejder inden for sundhedsvæsenet eller i mindre omfang inden for sociale institutioner, se tabel 3.2. I begge disse brancher ligger arbejdstiden på et relativt lavt niveau for både kvinder og mænd, hvilket selvfølgelig igen afspejler den kommunale ansættelse.

TABEL 3.2

Sundhedsuddannedes* gennemsnitlige ugentlige arbejdstid, fordelt efter branche.

		Mænd	Kvinder
Industri	Timer	36,73	35,96
	Std. afv.	2,26	3,49
	Antal obs.	145	723
Handel, hotel og restauration	Timer	37,22	36,19
	Std. afv.	0,68	3,48
	Antal obs.	144	656
Finansiering og forretningsservice	Timer	36,32	35,27
	Std. afv.	2,88	3,97
	Antal obs.	116	617
Offentlige og administration	Timer	36,47	34,72
	Std. afv.	2,81	5,08
	Antal obs.	111	355
Undervisning	Timer	35,50	34,17
	Std. afv.	4,09	5,02
	Antal obs.	130	1,340
Sundhedsvæsen mv.	Timer	35,45	33,16
	Std. afv.	3,34	4,35
	Antal obs.	2,055	40,265
Sociale institutioner mv.	Timer	34,79	32,50
	Std. afv.	3,87	4,60
	Antal obs.	519	11,060
Renovation, foreninger, forlystelser, mv.	Timer	-	32,99
	Std. afv.	-	6,25
	Antal obs.	-	172
Uoplyst aktivitet	Timer	35,32	33,39
	Std. afv.	4,04	3,91
	Antal obs.	76	1,692
Total	Timer	35,55	33,16
	Std. afv.	3,41	4,44
	Antal obs.	3.357	56.985

* Fastlønnede lønmodtagere med mellemlang videregående uddannelse inden for sundhedsområdet. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse. Bemærk at kategorierne bygge og anlæg samt transport, post og telekommunikation er udeladt pga. for få observationer

ARBEJDSFUNKTION

Langt de fleste sundhedsuddannede arbejder enten på højeste niveau eller mellemniveau, se tabel 3.3. I forhold til alle fastlønnede arbejder både sundhedsuddannede kvinder og mænd på højeste niveau ca. en halv time mindre, se tabel A.5. Derimod arbejder sundhedsuddannede mænd og kvinder beskæftiget på mellemniveau mere end en time mindre end alle fastlønnede beskæftiget på mellemniveau. Modsat fastlønnede mænd generelt, som har samme arbejdstid på højeste niveau og på

mellemniveau, arbejder sundhedsuddannede mænd beskæftiget på højeste niveau næsten en time mere end sundhedsuddannede mænd beskæftiget på mellemniveau. Ligeledes er forskellen i arbejdstid mellem disse to niveauer to timer for de sundhedsuddannede kvinder, i modsætning til ca. en times forskel for alle fastlønnede kvinder. Variationen i gennemsnitlig arbejdstid mellem disse arbejdsfunktionsniveauer er således større for sundhedsuddannede end for alle fastlønnede.

TABEL 3.3

Sundhedsuddannedes* gennemsnitlige ugentlige arbejdstid, fordelt efter arbejdsfunktion.

		Mænd	Kvinder
Ledelse	Timer	36,49	36,01
	Std. afv.	3,59	3,40
	Antal obs.	91	482
Højeste niveau	Timer	36,17	34,81
	Std. afv.	2,78	4,03
	Antal obs.	592	8.484
Mellemniveau	Timer	35,36	32,84
	Std. afv.	3,45	4,42
	Antal obs.	2.574	47.154
Kontorarbejde	Timer	-	33,86
	Std. afv.	-	5,84
	Antal obs.	-	309
Salg- og servicearbejde	Timer	-	32,16
	Std. afv.	-	5,61
	Antal obs.	-	428
Total	Timer	35,55	33,16
	Std. afv.	3,41	4,44
	Antal obs.	3.357	56.985

* Fastlønnede lønmodtagere med mellemlang videregående uddannelse inden for sundhedsområdet. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse. Bemærk at kategorierne håndværksarbejde, maskinarbejde, andet arbejde samt uoplyst er udeladt pga. for få observationer. Definition af arbejdsfunktion, se bilag.

FAMILIEFORHOLD

I rapporten (*Danske lønmodtageres arbejdstid - En registeranalyse baseret på lønstatistikken, SFI 09:03*) finder vi, at partner, antal børn samt det yngste barns alder har nogen betydning for arbejdstiden – og mere for kvinder end for mænd. For de sundhedsuddannede mænd er variationen i forhold til disse familieforhold den samme (dog på et lavere

arbejdstidsniveau pga. den generelt lavere arbejdstid for de sundhedsuddannede), se tabel 3.4-3.6 og tabel A.6-A.8. For sundhedsuddannede kvinder har familieforhold derimod større betydning for deres arbejdstid end for alle fastlønnede kvinder. Hvor enlige kvinder generelt arbejder en time mere end kvinder i parforhold, arbejder enlige sundhedsuddannede kvinder således halvanden time mere end sundhedsuddannede kvinder i parforhold. Sundhedsuddannede uden partner arbejder i gennemsnit kun en halv time mindre end alle fastlønnede kvinder uden partner (tabel A.6 og 3.4).

Med forekomsten af børn stiger forskellen mellem sundhedsuddannede og ikke-sundhedsuddannede kvinder yderligere. Mens fastlønnede kvinder uden børn og fastlønnede kvinder med et enkelt barn i gennemsnit arbejder det samme antal timer, arbejder sundhedsuddannede kvinder med et enkelt barn derimod i gennemsnit en halv time mindre end sundhedsuddannede kvinder uden børn. Forskellen i arbejdstid mellem sundhedsuddannede kvinder og fastlønnede kvinder generelt stiger med antallet af børn, således at forskellen for kvinder med 3 eller flere børn er ca. halvanden time (tabel A.7 og 3.5). Ligeledes er der større forskel i arbejdstiden for de sundhedsuddannede kvinder i forhold til yngste barns alder: Hvis yngste barn er 1-5 år, er forskellen mellem de sundhedsuddannedes kvinders og alle fastlønnede kvinders arbejdstid således mere end halvanden time.

TABEL 3.4

Sundhedsuddannedes* gennemsnitlige ugentlige arbejdstid, fordelt efter partnerstatus.

		Mænd	Kvinder
Ikke-enlig	Timer	35,60	32,87
	Std. afv.	3,39	4,52
	Antal obs.	2.610	45.908
Enlig	Timer	35,36	34,37
	Std. afv.	3,47	3,41
	Antal obs.	747	11.077
Total	Timer	35,55	33,16
	Std. afv.	3,41	4,44
	Antal obs.	3.357	56.985

* Fastlønnede lønmodtagere med mellemlang videregående uddannelse inden for sundhedsområdet. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL 3.5

Sundhedsuddannedes* gennemsnitlige ugentlige arbejdstid, fordelt efter antal børn.

		Mænd	Kvinder
Ingen børn	Timer	35,34	33,88
	Std. afv.	3,57	4,34
	Antal obs.	1.527	23.594
1 Barn	Timer	35,55	33,41
	Std. afv.	3,64	4,28
	Antal obs.	674	11.293
2 Børn	Timer	35,88	32,59
	Std. afv.	2,95	4,31
	Antal obs.	853	15.654
3 Børn	Timer	35,74	31,62
	Std. afv.	2,85	4,72
	Antal obs.	260	5.680
Mere end 3 børn	Timer	-	30,6
	Std. afv.	-	5,10
	Antal obs.	-	764
Total	Timer	35,55	33,16
	Std. afv.	3,41	4,44
	Antal obs.	3.357	56.985

* Fastlønnede lønmodtagere med mellemlang videregående uddannelse inden for sundhedsområdet. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL 3.6

Sundhedsuddannedes* gennemsnitlige ugentlige arbejdstid, fordelt efter yngste barns alder.

		Mænd	Kvinder
Under 1 år	Timer	35,19	32,36
	Std. afv.	3,45	4,44
	Antal obs.	202	2,770
1 år	Timer	35,43	32,05
	Std. afv.	3,54	4,04
	Antal obs.	216	3,250
Mellem 2 og 5 år	Timer	35,64	32,12
	Std. afv.	3,14	4,36
	Antal obs.	487	8,298
Mellem 6 og 10 år	Timer	35,89	32,63
	Std. afv.	2,92	4,49
	Antal obs.	426	8,604
Mellem 11 og 17 år	Timer	35,99	33,36
	Std. afv.	3,40	4,50
	Antal obs.	499	10,469
Ingen børn	Timer	35,34	33,88
	Std. afv.	3,57	4,34
	Antal obs.	1,527	23,594
Total	Timer	35,55	33,16
	Std. afv.	3,41	4,44
	Antal obs.	3.357	56.985

* Fastlønnede lønmodtagere med mellemlang videregående uddannelse inden for sundhedsområdet. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

Variationen i arbejdstid over aldersgrupper afspejler i nogen grad betydningen af partnerstatus og børn. Yngre (20-29 år) sundhedsuddannede kvinder arbejder således en halv time mere end andre sundhedsuddannede kvinder, se tabel 3.7, hvilket afspejler, at de oftere er enlige uden børn. Derimod er der ikke den store variation i arbejdstid afhængig af alder for sundhedsuddannede mænd.

Ser vi på etnicitet, finder vi ingen forskelle på de sundhedsuddannedes arbejdstid hverken for kvinder eller mænd (bemærk at sundhedsuddannede mandlige efterkommere er udeladt pga. for få observationer). Dette er forskelligt for mønstret for alle fastlønnede, hvor både kvindelige og mandlige indvandrere arbejder mindre end danske kvinder og mænd, se tabel 3.8 og tabel A.9.

TABEL 3.7

Sundhedsuddannedes* gennemsnitlige ugentlige arbejdstid, fordelt efter alder.

		Mænd	Kvinder
20 til 29 år	Timer	35,13	33,83
	Std. afv.	3,38	3,70
	Antal obs.	280	6.418
30 til 39 år	Timer	35,50	32,79
	Std. afv.	3,15	4,26
	Antal obs.	1.130	16.699
40 til 49 år	Timer	35,72	33,21
	Std. afv.	3,29	4,55
	Antal obs.	1.138	19.235
50 til 59 år	Timer	35,51	33,24
	Std. afv.	3,89	4,76
	Antal obs.	809	14.633
Total	Timer	35,55	33,16
	Std. afv.	3,41	4,44
	Antal obs.	3.357	56.985

* Fastlønnede lønmodtagere med mellemlang videregående uddannelse inden for sundhedsområdet. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL 3.8

Sundhedsuddannedes* gennemsnitlige ugentlige arbejdstid, fordelt efter etnicitet.

		Mænd	Kvinder
Dansk	Timer	35,57	33,16
	Std. afv.	3,38	4,45
	Antal obs.	3.020	55.366
Indvandrere	Timer	35,27	33,21
	Std. afv.	3,61	4,36
	Antal obs.	311	1.405
Efterkommer	Timer	-	33,90
	Std. afv.	-	3,63
	Antal obs.	-	214
Total	Timer	35,55	33,16
	Std. afv.	3,41	4,44
	Antal obs.	3.357	56.985

* Fastlønnede lønmodtagere med mellemlang videregående uddannelse inden for sundhedsområdet. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

BETALT OVERARBEJDE

Vi ville som udgangspunkt forvente, at gruppen af sundhedsuddannede, har relativt meget betalt overarbejde. Vi finder da også, at andelen af de sundhedsuddannede, der arbejder over mod betaling, er højere for begge køn end for alle fastlønnede – hhv. 49 og 40 procent af de sundhedsuddannede kvinder og mænd arbejder over mod betaling.

Som nævnt er det betalte overarbejde blandt sundhedsuddannede mere udbredt blandt kvinderne end blandt mændene. Timetallet er dog højere for mændene end for kvinderne. Mænd, som arbejder over mod betaling, får i gennemsnit betaling for 1,43 timer om ugen, og kvinderne 0,86 timer om ugen, se tabel 3.9. Samlet betyder det, at i forhold til den normale ugentlige arbejdstid har det betalte overarbejde et begrænset omfang – det udgør således omkring 1,3 procent for de sundhedsuddannede kvinder og 1,6 procent for de sundhedsuddannede mænd. Som tidligere skal det dog endnu engang understreges, at overarbejde her kun inkluderer overarbejde, der udløser direkte betaling.

SEKTOR

Ser man på fordelingen af betalt overarbejde over sektorer, finder vi, at dette er langt mere udbredt i den kommunale sektor end i både den private og den statslige sektor for både kvinder og mænd, se tabel 3.9. Til gengæld er det gennemsnitlige timetal for de, som arbejder over mod betaling, lavest i den kommunale sektor. For kvinderne drejer det sig fx om en time mindre i forhold til den statslige sektor.

Ser vi på brancher, finder langt det meste betalte overarbejde sted inden for sundhedsvæsenet samt ved sociale institutioner. Der er dog nogen forskel på udbredelsen – i sundhedsvæsenet er det således mere end halvdelen af de ansatte kvinder og mænd, der arbejder over mod betaling, mens det på de sociale institutioner drejer sig om ca. hver tredje kvinde og hver 4. mand. Ligeledes er timetallet for dem, der arbejder over mod betaling, højere inden for sundhedsvæsenet i forhold til de sociale institutioner: Timetallet for de ansatte i sundhedsvæsenet, der arbejder over mod betaling, er ca. 1 ¼ time for kvinder og 2½ time for mænd.

TABEL 3.9

Sundhedsuddannedes* betalte overarbejde: Andel og gns. timetal pr. uge, fordelt efter sektor, 2006

		Mænd	Kvinder
Privat sektor	Timer	1,67	1,21
	Std. afv.	2,19	1,67
	Andel	10	13
	Antal obs.	53	359
Statslig sektor	Timer	-	1,80
	Std. afv.	-	2,22
	Andel	-	9
	Antal obs.	-	74
Kommunal sektor	Timer	1,42	0,85
	Std. afv.	2,41	1,31
	Andel	48	51
	Antal obs.	1.282	27.480
Total	Timer	1,43	0,86
	Std. afv.	2,41	1,32
	Andel	40	49
	Antal obs.	1.352	27.913

* Fastlønnede lønmodtagere med mellemlang videregående uddannelse inden for sundhedsområdet. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL 3.10

Sundhedsuddannedes* betalte overarbejde: Andel og gns. timetal pr. uge, fordelt efter branche, 2006

		Mænd	Kvinder
Industri	Timer	-	0,83
	Std. afv.	-	1,18
	Andel	-	14
	Antal obs.	-	101
Undervisning	Timer	-	1,71
	Std. afv.	-	2,16
	Andel	-	14
	Antal obs.	-	185
Sundhedsvæsen mv.	Timer	1,47	0,89
	Std. afv.	2,45	1,29
	Andel	55	57
	Antal obs.	1134	23.122
Sociale institutioner mv.	Timer	0,75	0,47
	Std. afv.	1,89	0,74
	Andel	23	33
	Antal obs.	117	3664
Uoplyst aktivitet	Timer	-	1,55
	Std. afv.	-	2,92
	Andel	-	41
	Antal obs.	-	697
Total	Timer	1,43	0,86
	Std. afv.	2,41	1,32
	Andel	40	49
	Antal obs.	1.352	27.913

* Fastlønnede lønmodtagere med mellemlang videregående uddannelse inden for sundhedsområdet. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse. Bemærk, at de resterende kategorier er udeladt pga. for få observationer

ARBEJDSFUNKTION

Næsten alle sundhedsuddannede arbejder enten på højeste eller mellemniveau, derfor koncentrerer vi os her om disse to niveauer, se tabel 3.11. For både mænd og kvinder er betalt overarbejde langt mere udbredt for beskæftigede på mellemniveau end på højeste niveau. Derimod er timetallet noget lavere på mellemniveauet, for dem der arbejder over. For kvinderne er det halveret i forhold til timetallet på højeste niveau, mens forskellen for mænd er på ca. en time.

TABEL 3.11

Sundhedsuddannedes* betalte overarbejde: Andel og gns. timetal pr. uge, fordelt efter arbejdsfunktion, 2006

		Mænd	Kvinder
Højeste niveau	Timer	2,31	1,61
	Std. afv.	2,87	2,08
	Andel	14	17
	Antal obs.	84	1.475
Mellemniveau	Timer	1,38	0,82
	Std. afv.	2,39	1,26
	Andel	48	56
	Antal obs.	1.246	26.264
Salgs- og servicearbejde	Timer	-	0,54
	Std. afv.	-	0,51
	Andel	-	23
	Antal obs.	-	99
Total	Timer	1,43	0,86
	Std. afv.	2,41	1,32
	Andel	40	49
	Antal obs.	1.352	27.913

* Fastlønnede lønmodtagere med mellemlang videregående uddannelse inden for sundhedsområdet. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse. Bemærk, at kategorierne ledelse, håndværksarbejde, maskinarbejde, andet arbejde samt uoplyst er udeladt pga. for få observationer. Definition af arbejdsfunktion, se bilag.

FAMILIEFORHOLD

På familieområdet er der, som for alle fastlønnede, ikke de store variationer i forekomsten af betalt overarbejde, hverken for mænd eller for kvinder, se tabel 3.12-3.14 og tabel A.16-A.18. De eneste nævneværdige afvigelser herfra er, at kvinder, hvor yngste barn er under et år, arbejder mindre over end gennemsnittet, samt at enlige arbejder mere over end ikke-enlige.

TABEL 3.12

Sundhedsuddannedes* betalte overarbejde: Andel og gns. timetal pr. uge, fordelt efter partnerstatus, 2006

		Mænd	Kvinder
Ikke-enlig	Timer	1,39	0,79
	Std. afv.	2,49	1,25
	Andel	38	48
	Antal obs.	986	21.998
Enlig	Timer	1,54	1,12
	Std. afv.	2,20	1,54
	Andel	49	53
	Antal obs.	366	5.915
Total	Timer	1,43	0,86
	Std. afv.	2,41	1,32
	Andel	40	49
	Antal obs.	1.352	27.913

* Fastlønnede lønmodtagere med mellemlang videregående uddannelse inden for sundhedsområdet. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL 3.13

Sundhedsuddannedes* betalte overarbejde: Andel og gns. timetal pr. uge, fordelt efter antal børn, 2006

		Mænd	Kvinder
Ingen børn	Timer	1,50	0,95
	Std. afv.	2,72	1,47
	Andel	44	50
	Antal obs.	671	11.803
1 Barn	Timer	1,27	0,82
	Std. afv.	2,11	1,26
	Andel	38	47
	Antal obs.	258	5.278
2 Børn	Timer	1,46	0,76
	Std. afv.	1,96	1,14
	Andel	36	48
	Antal obs.	309	7.534
3 Børn	Timer	1,30	0,80
	Std. afv.	2,30	1,20
	Andel	38	51
	Antal obs.	99	2.878
Mere end 3 børn	Timer	-	0,85
	Std. afv.	-	1,49
	Andel	-	55
	Antal obs.	-	420
Total	Timer	1,43	0,86
	Std. afv.	2,41	1,32
	Andel	40	49
	Antal obs.	1.352	27.913

- Fastlønnede lønmodtagere med mellemlang videregående uddannelse inden for sundhedsområdet. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL 3.14

Sundhedsuddannedes* betalte overarbejde: Andel og gns. timetal pr. uge, fordelt efter yngste barns alder, 2006

		Mænd	Kvinder
Under 1 år	Timer	1,23	0,42
	Std. afv.	2,20	0,64
	Andel	41	35
	Antal obs.	82	971
1 år	Timer	1,38	0,58
	Std. afv.	1,93	0,80
	Andel	40	53
	Antal obs.	86	1.715
Mellem 2 og 5 år	Timer	1,33	0,71
	Std. afv.	2,07	1,04
	Andel	39	52
	Antal obs.	190	4.284
Mellem 6 og 10 år	Timer	1,42	0,85
	Std. afv.	1,89	1,24
	Andel	35	49
	Antal obs.	147	425
Mellem 11 og 17 år	Timer	1,45	0,96
	Std. afv.	2,23	1,44
	Andel	35	47
	Antal obs.	176	489
Ingen børn	Timer	1,50	0,95
	Std. afv.	2,72	1,47
	Andel	44	50
	Antal obs.	671	11.803
Total	Timer	1,43	0,86
	Std. afv.	2,41	1,32
	Andel	40	49
	Antal obs.	1.352	27.913

* Fastlønnede lønmodtagere med mellemlang videregående uddannelse inden for sundhedsområdet. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

Parallelt med resultatet for partnerstatus finder vi, at alder har en betydning for sundhedsuddannedes betalte overarbejde, se tabel 3.15. For både mænd og kvinder er andelen, som arbejder over mod betaling, således højere end gennemsnittet for de 20-29-årige. Etnicitet har derimod ikke den store betydning for betalt overarbejde, dog har indvandrerkvinder lidt mere betalt overarbejde end de øvrige sundhedsuddannede kvinder, se tabel 3.16.

TABEL 3.15

Sundhedsuddannedes* betalte overarbejde: Andel og gns. timetal pr. uge, fordelt efter alder, 2006

		Mænd	Kvinder
20 til 29 år	Timer	1,35	0,83
	Std. afv.	2,09	1,11
	Andel	48	60
	Antal obs.	135	3.842
30 til 39 år	Timer	1,57	0,77
	Std. afv.	2,86	1,14
	Andel	43	50
	Antal obs.	487	8.425
40 til 49 år	Timer	1,54	0,93
	Std. afv.	2,32	1,48
	Andel	37	48
	Antal obs.	425	9.250
50 til 59 år	Timer	1,11	0,89
	Std. afv.	1,79	1,42
	Andel	38	44
	Antal obs.	305	6.396
Total	Timer	1,43	0,86
	Std. afv.	2,41	1,32
	Andel	40	49
	Antal obs.	1.352	27.913

* Fastlønnede lønmodtagere med mellemlang videregående uddannelse inden for sundhedsområdet. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL 3.16

Sundhedsuddannedes* betalte overarbejde: Andel og gns. timetal pr. uge, fordelt efter etnicitet, 2006

		Mænd	Kvinder
Dansk	Timer	1,39	0,85
	Std. afv.	2,37	1,31
	Andel	40	49
	Antal obs.	1.212	27.057
Indvandrere	Timer	1,81	1,14
	Std. afv.	2,71	1,72
	Andel	41	54
	Antal obs.	128	757
Efterkommer	Timer	-	0,98
	Std. afv.	-	1,27
	Andel	-	46
	Antal obs.	-	99
Total	Timer	1,43	0,86
	Std. afv.	2,41	1,32
	Andel	2,41	49
	Antal obs.	1.352	27.913

* Fastlønnede lønmodtagere med mellemlang videregående uddannelse inden for sundhedsområdet. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

ERHVERVSFAGLIG ELLER KORT VIDEREGÅENDE UDDANNELSE INDEN FOR SUNDHEDSOMRÅDET.

Den næste gruppe, vi ser på, er fastlønnede med en erhvervsfaglig eller kort videregående uddannelse inden for sundhedsområdet (forkortet SOSU-uddannede). Denne gruppe udgør 0,6 procent af alle fastlønnede mænd og 10,7 procent af alle fastlønnede kvinder, altså også en yderst kvindedomineret gruppe.

Af tabel 3.17 fremgår det, at arbejdstiden for de SOSU-uddannede er omkring to timer lavere end arbejdstiden for alle fastlønnede, og det gælder både mænd og kvinder. Selvom vi ovenfor fandt, at arbejdstiden for de sundhedsuddannede er relativt lav, er den altså endnu lavere for de SOSU-uddannede: De SOSU-uddannede kvinder arbejder en time mindre end de sundhedsuddannede, mens de SOSU-uddannede mænd arbejder en time og et kvarter mindre. I det følgende ser vi først på den normale ugentlige arbejdstid og dernæst på det betalte overarbejde for denne gruppe.

NORMAL UGENTLIG ARBEJdstID

SEKTOR OG BRANCHE

Som for andre lønmodtagergrupper finder vi, at den gennemsnitlige arbejdstid for de SOSU-uddannede er mindre i den kommunale sektor end i den private sektor, se tabel 3.17. Mænd arbejder omkring to timer mindre, og kvinder arbejder godt en time mindre. Som for de sundhedsuddannede arbejder hovedparten af de SOSU uddannede i den kommunale sektor, et forhold som trækker det samlede arbejdstidsgennemsnit for gruppen ned.

Forskellen i arbejdstid mellem fastlønnede privatansatte mænd generelt og SOSU-uddannede privatansatte mænd er godt en halv time, se tabel A.1. For SOSU-uddannede mænd, som arbejder i den kommunale sektor, er forskellen noget større, to en halv time. For SOSU-uddannede kvinder er det lige modsat: Den største forskel til andre fastlønnede kvinder findes i den private sektor, to timer, og den mindste forskel til andre fastlønnede kvinder findes i den kommunale sektor, knap halvanden time. Bemærk, at SOSU-uddannede kvinder ansat i staten arbejder næsten en time mere end privatansatte SOSU-uddannede kvinder.

TABEL 3.17

SOSU-uddannedes* normale ugentlige arbejdstid, fordelt efter sektor, 2006

		Mænd	Kvinder
Privat sektor	Timer	36,00	33,30
	Std. afv.	3,97	5,00
	Antal obs.	339	6.513
Statslig sektor	Timer	36,22	34,16
	Std. afv.	3,24	5,00
	Antal obs.	67	519
Kommunal sektor	Timer	33,97	32,03
	Std. afv.	4,12	4,17
	Antal obs.	2.388	55.777
Total	Timer	34,27	32,18
	Std. afv.	4,14	4,30
	Antal obs.	2.794	62.809

* Fastlønnede lønmodtagere med erhvervsfaglig eller kort videregående uddannelse inden for sundhedsområdet. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

Betragtes fordelingen af den gennemsnitlige arbejdstid på branche, ses, at langt de fleste SOSU-uddannede arbejder i branchen sociale institutioner, se tabel 3.18. For mændene er det også her, at arbejdstiden er lavest. For kvinderne er arbejdstiden lavest i brancherne undervisning, sociale institutioner og sundhedsvæsen mv., hvilket alle er brancher i den offentlige sektor.

TABEL 3.18

SOSU-uddannedes* normale ugentlige arbejdstid, fordelt efter
branche, 2006

		Mænd	Kvinder
Industri	Timer	36,88	36,04
	Std. afv.	1,60	3,37
	Antal obs.	74	1.024
Handel, hotel og restauration	Timer	36,19	32,32
	Std. afv.	3,41	4,79
	Antal obs.	64	3.316
Transport, post og telekommunikation	Timer	35,80	34,81
	Std. afv.	3,27	4,90
	Antal obs.	67	409
Finansiering og forretningsservice	Timer	36,05	33,93
	Std. afv.	5,05	5,38
	Antal obs.	68	784
Offentlige og administration	Timer	36,54	35,07
	Std. afv.	3,00	4,63
	Antal obs.	68	464
Undervisning	Timer	34,97	31,48
	Std. afv.	3,97	6,28
	Antal obs.	77	1.099
Sundhedsvæsen mv.	Timer	34,71	32,07
	Std. afv.	3,93	4,53
	Antal obs.	646	9.449
Sociale institutioner mv.	Timer	33,54	32,01
	Std. afv.	4,22	4,04
	Antal obs.	1.623	44.965
Renovation, foreninger, forlystelser, mv.	Timer	35,79	33,68
	Std. afv.	4,05	5,31
	Antal obs.	43	334
Uoplyst aktivitet	Timer	35,66	32,66
	Std. afv.	3,14	4,30
	Antal obs.	58	851
Total	Timer	34,27	32,18
	Std. afv.	4,14	4,30
	Antal obs.	2.794	62.809

* Fastlønnede lønmodtagere med erhvervsfaglig eller kort videregående uddannelse inden for sundhedsområdet. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse. Bygge og anlæg udgår pga. få obs.

ARBEJDSFUNKTION

Langt de fleste SOSU-uddannede, mænd såvel som kvinder, er beskæftigede med salgs, service og omsorgsarbejde, se tabel 3.19. Arbejdstiden i denne arbejdsfunktion er relativt lav for både kvinder og mænd, hvorimod de andre arbejdsfunktioner har en gennemsnitlig arbejdstid, der er højere. (Undtagelsen er kategorien andet arbejde, hvor arbejdstiden for kvinder er den laveste – det er dog kun under 2 procent af kvinderne i gruppen, som er beskæftigede med andet arbejde).

Sammenligner vi med alle fastlønnede beskæftiget med salgs, service og omsorgsarbejde, finder vi, at SOSU-uddannede i denne kategori arbejder mindre: Mændene arbejder omkring to timer mindre, mens kvinderne arbejder omkring en time mindre, se tabel A.5.

Den næststørste arbejdsfunktionsgruppe for de SOSU-uddannede er mellemniveau, som omfatter hhv. 15 og 13 procent af de SOSU-uddannede mænd og kvinder som er beskæftiget på mellemniveau. I forhold til de sundhedsuddannede i forrige afsnit, arbejder SOSU-uddannede kvinder beskæftiget på mellemniveau lidt mere, mens SOSU-uddannede mænd arbejder omkring tre kvarter mere.

TABEL 3.19

SOSU-uddannedes* normale ugentlige arbejdstid, fordelt efter arbejdsfunktion, 2006

		Mænd	Kvinder
Ledelse	Timer	36,88	36,58
	Std. afv.	1,03	2,42
	Antal obs.	86	307
Højeste niveau	Timer	35,46	34,42
	Std. afv.	2,69	5,23
	Antal obs.	108	480
Mellemniveau	Timer	36,07	33,04
	Std. afv.	3,19	4,9
	Antal obs.	415	8.421
Kontorarbejde	Timer	35,90	34,06
	Std. afv.	3,85	5,00
	Antal obs.	57	1.470
Salgs- og servicearbejde	Timer	33,58	31,95
	Std. afv.	4,17	4,01
	Antal obs.	1.973	50.786
Maskinarbejde	Timer	-	36,22
	Std. afv.	-	3,78
	Antal obs.	-	248
Andet arbejde	Timer	34,85	30,35
	Std. afv.	6,27	7,10
	Antal obs.	87	1.039
Total	Timer	34,27	32,18
	Std. afv.	4,14	4,30
	Antal obs.	2.794	62.809

* Fastlønnede lønmodtagere med erhvervsfaglig eller kort videregående uddannelse inden for sundhedsområdet. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse. Bemærk, at kategorierne håndværksarbejde samt uoplyst er udeladt pga. for få observationer. Definition af arbejdsfunktion, se bilag.

FAMILIEFORHOLD

For SOSU-uddannede mænd har familieforhold lidt større betydning for arbejdstiden end for alle fastlønnede mænd. Generelt arbejder enlige fastlønnede mænd knap en halv time mindre end fastlønnede mænd i parforhold, mens vi finder, at SOSU-uddannede enlige mænd arbejder knap en time mindre end SOSU-uddannede mænd i parforhold, se tabel 3.20 og tabel A.6.

TABEL 3.20

SOSU-uddannedes* normale ugentlige arbejdstid, fordelt efter partnerstatus, 2006

		Mænd	Kvinder
Ikke-enlig	Timer	34,57	31,97
	Std. afv.	4,08	4,34
	Antal obs.	1.824	48.532
Enlig	Timer	33,71	32,88
	Std. afv.	4,20	4,08
	Antal obs.	970	14.277
Total	Timer	34,27	32,18
	Std. afv.	4,14	4,30
	Antal obs.	2.794	62.809

* Fastlønnede lønmodtagere med erhvervsfaglig eller kort videregående uddannelse inden for sundhedsområdet. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

Som for alle fastlønnede mænd er SOSU-uddannede mænds arbejdstid i det store og hele er uafhængig af antallet af børn med undtagelse af dem, der har flere end 3 børn, se tabel 3.21 og tabel A.7. Hvor fastlønnede mænds arbejdstid ligeledes er uafhængig af yngste barns alder, arbejder SOSU-uddannede mænd, hvis yngste barn er 11-17 år derimod knap en time mere end SOSU-uddannede mænd uden børn, se tabel 3.22 og A.8.

For SOSU-uddannede kvinder har familieforhold derimod lidt mindre betydning for arbejdstiden end for alle fastlønnede kvinder. I lighed med alle fastlønnede enlige kvinder arbejder SOSU-uddannede enlige kvinder knap en time mere end kvinder i parforhold, se tabel 3.20. Endvidere er arbejdstiden for SOSU-uddannede kvinder uden børn og SOSU-uddannede kvinder med et enkelt barn den samme som for alle fastlønnede kvinder, se tabel 3.21 og tabel A.7. Men med et stigende antal børn falder SOSU-uddannede kvinders arbejdstid mindre end alle fastlønnede kvinders arbejdstid. Det vil fx sige, at hvor fastlønnede kvinder med mere end tre børn i gennemsnit arbejder omkring to timer mindre end fastlønnede kvinder med ét barn, arbejder SOSU-uddannede kvinder med mere end tre børn kun knap halvanden time mindre end SOSU-uddannede kvinder med ét barn, se tabel 3.22 og tabel A.8. I lighed med alle fastlønnede kvinder er SOSU-uddannede kvinders gennemsnitlige arbejdstid dog støt stigende i yngste barns alder, selvom yngste barns alder har mindre betydning end antallet af børn.

TABEL 3.21

SOSU-uddannedes* normale ugentlige arbejdstid, fordelt efter antal børn, 2006

		Mænd	Kvinder
Ingen børn	Timer	34,12	32,27
	Std. afv.	4,15	4,33
	Antal obs.	1.811	34.049
1 Barn	Timer	34,59	32,34
	Std. afv.	4,18	4,20
	Antal obs.	417	12.623
2 Børn	Timer	34,65	32,03
	Std. afv.	3,83	4,21
	Antal obs.	430	12.105
3 Børn	Timer	34,44	31,34
	Std. afv.	4,67	4,45
	Antal obs.	114	3.500
Mere end 3 børn	Timer	32,92	30,85
	Std. afv.	5,00	4,48
	Antal obs.	22	532
Total	Timer	34,27	32,18
	Std. afv.	4,14	4,30
	Antal obs.	2.794	62.809

* Fastlønnede lønmodtagere med erhvervsfaglig eller kort videregående uddannelse inden for sundhedsområdet. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL 3.22

SOSU-uddannedes* normale ugentlige arbejdstid, fordelt efter yngste barns alder, 2006

		Mænd	Kvinder
Under 1 år	Timer	34,38	31,66
	Std. afv.	4,08	4,67
	Antal obs.	98	1.530
1 år	Timer	33,81	31,52
	Std. afv.	4,77	4,09
	Antal obs.	80	1.950
Mellem 2 og 5 år	Timer	34,11	31,73
	Std. afv.	4,11	4,17
	Antal obs.	232	6.162
Mellem 6 og 10 år	Timer	34,37	32,00
	Std. afv.	4,24	4,20
	Antal obs.	233	7.377
Mellem 11 og 17 år	Timer	35,23	32,41
	Std. afv.	3,79	4,28
	Antal obs.	340	11.741
Ingen børn	Timer	34,12	32,27
	Std. afv.	4,15	4,33
	Antal obs.	1.811	34.049
Total	Timer	34,27	32,18
	Std. afv.	4,14	4,30
	Antal obs.	2.794	62.809

* Fastlønnede lønmodtagere med erhvervsfaglig eller kort videregående uddannelse inden for sundhedsområdet. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

Som for alle fastlønnede kvinder er forskellen i arbejdstid efter alder for de SOSU-uddannede kvinder ganske ubetydelig. Faktisk findes den største variation her for mændene, se tabel 3.23. For alle fastlønnede mænd er det kun yngre mænd i alderen 20-29, som adskiller sig fra gennemsnittet ved at arbejde lidt mere end en halv time mindre, se tabel 2.2. SOSU-uddannede mænds arbejdstid er derimod støt stigende i alder: De 20-29-årige arbejder således knap en time mindre end 50-59-årige. For SOSU-uddannede med indvandrerbaggrund finder vi, at de arbejder en time mindre end SOSU-uddannede danskere, se tabel 3.24. Denne forskel er på niveau med den generelle forskel mellem fastlønnede indvandrere og danskere, se tabel A.9. SOSU-uddannede kvinders arbejdstid er derimod ikke afhængig af etnicitet.

TABEL 3.23

SOSU-uddannedes* normale ugentlige arbejdstid, fordelt efter alder, 2006

		Mænd	Kvinder
20 til 29 år	Timer	33,44	32,01
	Std. afv.	4,14	4,09
	Antal obs.	259	6.734
30 til 39 år	Timer	33,84	32,08
	Std. afv.	4,06	4,20
	Antal obs.	643	12.688
40 til 49 år	Timer	34,36	32,34
	Std. afv.	4,10	4,24
	Antal obs.	842	21.525
50 til 59 år	Timer	34,68	32,12
	Std. afv.	4,18	4,46
	Antal obs.	1.050	21.862
Total	Timer	34,27	32,18
	Std. afv.	4,14	4,30
	Antal obs.	2.794	62.809

* Fastlønnede lønmodtagere med erhvervsfaglig eller kort videregående uddannelse inden for sundhedsområdet. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL 3.24

SOSU-uddannedes* normale ugentlige arbejdstid, fordelt efter etnicitet, 2006

		Mænd	Kvinder
Dansk	Timer	34,43	32,17
	Std. afv.	4,06	4,29
	Antal obs.	2.305	59.246
Indvandrere	Timer	33,49	32,32
	Std. afv.	4,46	4,40
	Antal obs.	467	3.311
Efterkommer	Timer	-	32,01
	Std. afv.	-	4,84
	Antal obs.	-	252
Total	Timer	34,27	32,18
	Std. afv.	4,14	4,30
	Antal obs.	2.794	62.809

* Fastlønnede lønmodtagere med erhvervsfaglig eller kort videregående uddannelse inden for sundhedsområdet. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

BETALT OVERARBEJDE

For de SOSU-uddannede gælder som for alle fastlønnede, at betalt overarbejde kun udgør en ganske lille andel af den samlede betalte gennemsnitlige arbejdstid, se tabel 3.25 og Tabel A.10. Andelen af SOSU-uddannede, der arbejder over mod betaling, er dog højere end for alle fastlønnede, mens det gennemsnitlige timetal er lavere. Beregner man, hvor stor en andel det betalte overarbejde udgør i forhold til de normale løntimer, finder vi, at denne andel er omkring 0,6 procent for kvinder og 0,1 procent for mænd.

I lighed med fastlønnede generelt, er betalt overarbejde blandt de SOSU-uddannede mere udbredt blandt mændene end blandt kvinderne: Blandt SOSU-uddannede kvinder arbejder 35 procent over, og blandt mændene arbejder 42 procent over. Timetallet er ligeledes højere for mændene end for kvinderne. Mænd, som arbejder over mod betaling, får i gennemsnit betaling for 1,18 timer om ugen, og kvinderne 0,57 timer om ugen. Disse gennemsnitlige timetal er lavere end det gennemsnitlige timetal for alle fastlønnede. Endvidere er både andelen, der arbejder over mod betaling, og det gennemsnitlige timetal lavere for de SOSU-uddannede kvinder end for de sundhedsuddannede kvinder.

SEKTOR

Som for de sundhedsuddannede er betalt overarbejde blandt SOSU-uddannede, såvel mænd som kvinder, mere udbredt i den kommunale sektor end i både den private og den statslige sektor⁹, se tabel 3.25. Til gengæld er det gennemsnitlige timetal for de, som arbejder over mod betaling, lavest i den kommunale sektor. For kvinderne drejer det sig fx om en time mindre i forhold til den statslige sektor, og godt en halv time mindre i forhold den private sektor.

Fordelt på branche finder vi som for de sundhedsuddannede, at betalt overarbejde er mest udbredt i sundhedsvæsenet fulgt af de sociale institutioner. Andelen for kvinderne er ligeledes den samme for disse to brancher, mens der er flere SOSU-uddannede mænd end sundhedsuddannede mænd, der arbejder over mod betaling. Ligeledes ligger timetallet for både kvinder og mænd, der arbejder over mod

9. Den statslige sektor er udeladt for mænd, da der som følge af det lave antal som arbejder i den statslige sektor er under 50 som arbejder over mod betaling.

betaling, over gennemsnittet for sundhedsvæsenet og under gennemsnittet for de sociale institutioner.

TABEL 3.25

SOSU-uddannedes* betalte overarbejde: Andel og gns. timetal pr. uge, fordelt efter sektor, 2006

		Mænd	Kvinder
Privat sektor	Timer	1,78	1,12
	Std. afv.	3,03	1,80
	Andel	24	27
	Antal obs.	82	1773
Statslig sektor	Timer	-	1,53
	Std. afv.	-	1,69
	Andel	-	18
	Antal obs.	-	96
Kommunal sektor	Timer	1,11	0,52
	Std. afv.	1,94	1,02
	Andel	45	36
	Antal obs.	1.077	19.875
Total	Timer	1,18	0,57
	Std. afv.	2,10	1,12
	Andel	42	35
	Antal obs.	1.180	21.744

* Fastlønnede lønmodtagere med erhvervsfaglig eller kort videregående uddannelse inden for sundhedsområdet. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL 3.26

SOSU-uddannedes* betalte overarbejde: Andel og gns. timetal pr. uge, fordelt efter branche, 2006

		Mænd	Kvinder
Industri	Timer	-	0,96
	Std. afv.	-	1,44
	Andel	-	18
	Antal obs.	-	183
Handel, hotel og restauration	Timer	-	0,95
	Std. afv.	-	1,34
	Andel	-	32
	Antal obs.	-	1.067
Transport, post og telekommunikation	Timer	-	1,02
	Std. afv.	-	1,62
	Andel	-	44
	Antal obs.	-	179
Finansiering og forretningsservice	Timer	-	0,83
	Std. afv.	-	1,00
	Andel	-	18
	Antal obs.	-	138
Undervisning	Timer	-	0,85
	Std. afv.	-	1,32
	Andel	-	12
	Antal obs.	-	130
Sundhedsvæsen mv.	Timer	1,69	0,83
	Std. afv.	2,34	1,40
	Andel	65	57
	Antal obs.	423	5.356
Sociale institutioner	Timer	0,75	0,42
	Std. afv.	1,77	0,91
	Andel	38	32
	Antal obs.	619	14.348
Total	Timer	1,18	0,57
	Std. afv.	2,10	1,12
	Andel	42	35
	Antal obs.	1.180	21.744

* Fastlønnede lønmodtagere med erhvervsfaglig eller kort videregående uddannelse inden for sundhedsområdet. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse. Bemærk at kategorierne bygge og anlæg, offentlig administration samt renovation er udeladt pga. for få observationer

ARBEJDSFUNKTION

Langt den overvejende del af de SOSU-uddannede er beskæftiget med salgs, service og omsorgsarbejde, hvorfor både andelen med betalt overarbejde og timetallet for denne gruppe ligger på gennemsnittet, se tabel 3.27. Af de henholdsvis 15 og 13 procent SOSU-uddannede mænd og kvinder, som er beskæftiget på mellemniveau, har en forholdsvis lav andel betalt overarbejde, 20 procent. Timetallet for kvinderne er dog lidt højere end gennemsnittet, mens det er lidt lavere end gennemsnittet for mænd. I forhold til sundhedsuddannede med en mellemlang videregående uddannelse, hvor omkring halvdelen af de beskæftigede på mellemniveau har betalt overarbejde, er betalt overarbejde således noget mindre udbredt blandt de SOSU-uddannede beskæftiget på mellemniveau.

TABEL 3.27

SOSU-uddannedes* betalte overarbejde: Andel og gns. timetal pr. uge, fordelt efter arbejdsfunktion, 2006

		Mænd	Kvinder
Højeste niveau	Timer	-	1,61
	Std. afv.		1,86
	Andel	-	15
	Antal obs.	-	72
Mellemlig niveau	Timer	0,93	0,89
	Std. afv.	1,46	1,30
	Andel	20	20
	Antal obs.	83	1.649
Kontorarbejde	Timer	-	0,96
	Std. afv.		1,77
	Andel	-	21
	Antal obs.	-	315
Salgs- og servicearbejde	Timer	1,15	0,53
	Std. afv.	2,09	1,07
	Andel	50	38
	Antal obs.	991	19.387
Maskinarbejde	Timer	-	0,86
	Std. afv.		1,29
	Andel	-	49
	Antal obs.	-	121
Andet arbejde	Timer	-	0,73
	Std. afv.		1,57
	Andel	-	18
	Antal obs.	-	188
Total	Timer	1,18	0,57
	Std. afv.	2,10	1,12
	Andel	42	35
	Antal obs.	1.180	21.744

* Fastlønnede lønmodtagere med erhvervsfaglig eller kort videregående uddannelse inden for sundhedsområdet. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse. Bemærk, at kategorierne ledelse, håndværksarbejde samt uoplyst er udeladt pga. for få observationer. Definition af arbejdsfunktion, se bilag.

FAMILIEFORHOLD

På familieområdet er der, som for alle fastlønnede mænd, ikke de store variationer i forekomsten af betalt overarbejde for SOSU-uddannede mænd, se tabel 3.28-3.30 og tabel A.15-A.17. Den eneste nævneværdige afvigelse er enlige mænd, som oftere arbejder over mod betaling, end mænd i parforhold, og deres timetal er også lidt højere. Bemærk, at det samme gør sig gældende for sundhedsuddannede mænd. SOSU-uddannede enlige kvinder arbejder ligeledes oftere over mod betaling end

SOSU-uddannede kvinder i parforhold. Derudover har yngste barns alder betydning for kvinderne. Den laveste andel, som arbejder over mod betaling, er kvinder, hvis yngste barn er under et år. Også kvinder, hvis yngste barn er 1 år eller 2-5 år, arbejder i mindre grad end gennemsnittet over mod betaling. Derimod er timetallet for kvinder, hvis yngste barn er 2-5 år, forholdsvis højt, og også kvinder, hvis yngste barn er 6-10 år eller 11-17 år, arbejder forholdsvis mange timer over. I forhold til sundhedsuddannede kvinder er SOSU-uddannede kvinder således (endnu) mere påvirkelige af familieforhold.

TABEL 3.28

SOSU-uddannedes* betalte overarbejde: Andel og gns. timetal pr. uge, fordelt efter partnerstatus, 2006

		Mænd	Kvinder
Ikke-enlig	Timer	1,09	0,52
	Std. afv.	1,94	1,02
	Andel	39	33
	Antal obs.	713	15.962
Enlig	Timer	1,34	0,71
	Std. afv.	2,32	1,35
	Andel	48	40
	Antal obs.	467	5.782
Total	Timer	1,18	0,57
	Std. afv.	2,10	1,12
	Andel	42	35
	Antal obs.	1.180	21.744

* Fastlønnede lønmodtagere med erhvervsfaglig eller kort videregående uddannelse inden for sundhedsområdet. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL 3.29

SOSU-uddannedes* betalte overarbejde: Andel og gns. timetal pr. uge, fordelt efter antal børn, 2006

		Mænd	Kvinder
Ingen børn	Timer	1,16	0,59
	Std. afv.	2,10	1,13
	Andel	43	36
	Antal obs.	777	12.390
1 Barn	Timer	1,04	0,57
	Std. afv.	1,82	1,09
	Andel	42	34
	Antal obs.	176	4.268
2 Børn	Timer	1,38	0,52
	Std. afv.	2,21	1,13
	Andel	41	31
	Antal obs.	176	3.792
3 Børn	Timer	-	0,53
	Std. afv.	-	1,22
	Andel	-	32
	Antal obs.	-	1.121
Mere end 3 børn	Timer	-	0,52
	Std. afv.	-	0,95
	Andel	-	33
	Antal obs.	-	173
Total	Timer	1,18	0,57
	Std. afv.	2,10	1,12
	Andel	42	35
	Antal obs.	1.180	21.744

* Fastlønnede lønmodtagere med erhvervsfaglig eller kort videregående uddannelse inden for sundhedsområdet. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL 3.30

SOSU-uddannedes* betalte overarbejde: Andel og gns. timetal pr. uge, fordelt efter yngste barns alder, 2006

		Mænd	Kvinder
Under 1 år	Timer	-	0,3
	Std. afv.	-	0,46
	Andel	-	18
	Antal obs.	-	279
1 år	Timer	-	0,39
	Std. afv.	-	0,62
	Andel	-	29
	Antal obs.	-	557
Mellem 2 og 5 år	Timer	1,28	0,45
	Std. afv.	2,03	1,01
	Andel	41	27
	Antal obs.	94	1.691
Mellem 6 og 10 år	Timer	1,42	0,53
	Std. afv.	2,32	1,13
	Andel	42	33
	Antal obs.	99	2.446
Mellem 11 og 17 år	Timer	1,14	0,62
	Std. afv.	1,94	1,22
	Andel	38	37
	Antal obs.	130	4.381
Ingen børn	Timer	1,16	0,59
	Std. afv.	2,10	1,13
	Andel	43	36
	Antal obs.	777	12.390
Total	Timer	1,18	0,57
	Std. afv.	2,10	1,12
	Andel	42	35
	Antal obs.	1.180	21.744

* Fastlønnede lønmodtagere med erhvervsfaglig eller kort videregående uddannelse inden for sundhedsområdet. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

Alder har som for de sundhedsuddannede en betydning for de SOSU-uddannedes betalte overarbejde, se tabel 3.31. For mænd er andelen, som arbejder over mod betaling, højere for de yngre aldersgrupper end for de ældre. For kvinderne er det derimod de ældre, som i højere grad arbejder over mod betaling. Ligeledes har etnicitet en betydning for betalt overarbejde, idet indvandrere, særligt mændene, oftere arbejder over mod betaling end danskere, se tabel 3.32.

TABEL 3.31

SOSU-uddannedes* betalte overarbejde: Andel og gns. timetal pr. uge, fordelt efter alder, 2006

		Mænd	Kvinder
20 til 29 år	Timer	1,09	0,53
	Std. afv.	2,09	0,96
	Andel	47	31
	Antal obs.	121	2.089
30 til 39 år	Timer	1,32	0,51
	Std. afv.	2,23	1,05
	Andel	48	32
	Antal obs.	307	4.016
40 til 49 år	Timer	1,30	0,61
	Std. afv.	2,24	1,22
	Andel	44	37
	Antal obs.	367	8.009
50 til 59 år	Timer	0,99	0,57
	Std. afv.	1,84	1,84
	Andel	37	35
	Antal obs.	385	7.630
Total	Timer	1,18	0,57
	Std. afv.	2,10	1,12
	Andel	42	35
	Antal obs.	1.180	21.744

* Fastlønnede lønmodtagere med erhvervsfaglig eller kort videregående uddannelse inden for sundhedsområdet. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL 3.32

SOSU-uddannedes* betalte overarbejde: Andel og gns. timetal pr. uge, fordelt efter etnicitet, 2006

		Mænd	Kvinder
Dansk	Timer	1,15	0,56
	Std. afv.	2,10	1,07
	Andel	40	34
	Antal obs.	933	20.332
Indvandrer	Timer	1,32	0,75
	Std. afv.	2,11	1,58
	Andel	52	40
	Antal obs.	242	1.323
Efterkommer	Timer	-	0,65
	Std. afv.	-	2,62
	Andel	-	35
	Antal obs.	-	89
Total	Timer	1,18	0,57
	Std. afv.	2,10	1,12
	Andel	42	35
	Antal obs.	1.180	21.744

* Fastlønnede lønmodtagere med erhvervsfaglig eller kort videregående uddannelse inden for sundhedsområdet. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

PÆDAGOGUDDANNEDE

Vi vender nu blikket mod fastlønnede lønmodtagere med pædagoguddannelser (pædagoguddannede). Denne gruppe er defineret som delgruppen af fastlønnede med mellemlang videregående uddannelse indenfor det pædagogiske område med en decideret pædagoguddannelse – lærere er således ikke inkluderet i denne særgruppe. Også dette område er meget kvindedomineret, men i lidt mindre grad end de to forrige grupper: Af alle fastlønnede mænd er der således 2,6 procent, som har en mellemlang videregående pædagoguddannelse og 9,9 procent af de fastlønnede kvinder har en mellemlang videregående pædagoguddannelse. Den gennemsnitlige arbejdstid for de pædagoguddannede er lidt forskellig fra alle fastlønnede med en pædagogisk rettet uddannelse: Således arbejder pædagoguddannede mænd i gennemsnit en halv time mindre end alle fastlønnede mænd, mens de pædagoguddannede kvinder arbejder det samme antal timer som alle fastlønnede kvinder. Forskellen mellem mænds og kvinders arbejdstid for gruppen af pædagoguddannede er

således omkring halvanden time, hvilket er lavere end det generelle niveau på mere end to timer.

NORMAL UGENTLIG ARBEJDSSTID

SEKTOR OG BRANCHE

I forhold til sektor er der en væsentlig forskel på pædagoguddannede og alle fastlønnede. For alle fastlønnede er den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid lavest i den kommunale sektor: For kvinder er arbejdstiden omkring 1,5 time mindre end i den private sektor, mens der for mændene er en forskel på lidt under en time, se tabel A.1. Pædagoguddannede, mænd såvel som kvinder, arbejder derimod i gennemsnit næsten det samme antal timer, uanset om de er beskæftigede i den private eller i den kommunale sektor, se tabel 3.33. I forhold til alle fastlønnede mænd ansat i den kommunale sektor arbejder pædagoguddannede mænd således omtrent det samme antal timer, og pædagoguddannede kvinder arbejder godt en halv time mere end andre fastlønnede kvinder i den kommunale sektor. I den private sektor arbejder pædagoguddannede kvinder omkring en time mindre end andre fastlønnede kvinder og pædagoguddannede mænd godt tre kvarter mindre end andre fastlønnede mænd. Som for de sundhedsuddannede arbejder hovedparten af de pædagoguddannede i den kommunale sektor.

TABEL 3.33

Pædagoguddannedes* normale ugentlige arbejdstid, fordelt efter sektor, 2006

		Mænd	Kvinder
Privat sektor	Timer	35,91	34,13
	Std. afv.	3,88	5,01
	Antal obs.	991	3.155
Statslig sektor	Timer	36,10	34,68
	Std. afv.	3,48	4,52
	Antal obs.	157	252
Kommunal sektor	Timer	35,83	34,11
	Std. afv.	3,05	4,01
	Antal obs.	9.906	54.710
Total	Timer	35,84	34,11
	Std. afv.	3,14	4,08
	Antal obs.	11.054	58.117

* Fastlønnede pædagoguddannede med mellemlang videregående uddannelse. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

Betragtes fordelingen af den gennemsnitlige arbejdstid på branche, ses, at langt de fleste pædagoguddannede arbejder i branchen sociale institutioner. Arbejdstiden for denne branche ligger således meget tæt på gennemsnittet for hele gruppen af pædagoguddannede, både for kvinder og for mænd, se tabel 3.34.

TABEL 3.34

Pædagoguddannedes* normale ugentlige arbejdstid, fordelt efter
branche, 2006

		Mænd	Kvinder
Industri	Timer	36,81	34,98
	Std. afv.	2,31	5,88
	Antal obs.	54	100
Handel, hotel og restauration	Timer	36,72	34,33
	Std. afv.	2,58	6,08
	Antal obs.	49	146
Transport, post og telekommunikation	Timer	34,82	34,23
	Std. afv.	5,48	5,60
	Antal obs.	60	108
Finansiering og forretningsservice	Timer	35,74	33,54
	Std. afv.	4,44	5,93
	Antal obs.	71	180
Offentlige og administration	Timer	36,43	35,98
	Std. afv.	3,39	3,26
	Antal obs.	140	610
Undervisning	Timer	35,66	34,22
	Std. afv.	3,72	4,50
	Antal obs.	1.338	6.968
Sundhedsvæsen mv.	Timer	35,62	33,86
	Std. afv.	3,58	4,70
	Antal obs.	202	693
Sociale institutioner mv.	Timer	35,84	34,05
	Std. afv.	2,99	3,99
	Antal obs.	8.721	48.298
Renovation, foreninger, forlystelser, mv.	Timer	35,63	34,52
	Std. afv.	3,59	4,55
	Antal obs.	162	187
Uoplyst aktivitet	Timer	36,94	35,39
	Std. afv.	2,22	3,20
	Antal obs.	248	804
Total	Timer	35,84	34,11
	Std. afv.	3,14	4,08
	Antal obs.	11.054	58.117

* Fastlønnede pædagoguddannede med mellemlang videregående uddannelse. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse. Bemærk, at kategorien bygge og anlæg er udeladt pga. for få observationer

ARBEJDSFUNKTION

Langt de fleste pædagoguddannede arbejder på mellemniveau, mens nogle færre arbejder på ledelsesniveau eller i gruppen salgs- og servicearbejde mv., se tabel 3.35. Vi finder, at pædagoguddannede beskæftiget på mellemniveau, mænd såvel som kvinder, arbejder mindre end alle fastlønnede beskæftiget på mellemniveau, se tabel A.5. For

mændene er forskellen næsten en time og for kvinderne noget mindre, under en halv time. I forhold til alle fastlønnede arbejder pædagoguddannede på ledelsesniveau omtrent det samme antal timer, det gælder for både mænd og kvinder. Pædagoguddannede mænd beskæftiget på højeste niveau arbejder derimod godt en halv time mindre end alle fastlønnede mænd beskæftiget på højeste niveau, mens kvinderne arbejder knap en halv time mindre. Forskellen mellem pædagoguddannede beskæftiget på ledelses og højeste niveau er således større end forskellen mellem alle fastlønnede beskæftiget på ledelses og højeste niveau.

TABEL 3.35

Pædagoguddannedes* normale ugentlige arbejdstid, fordelt efter arbejdsfunktion, 2006

		Mænd	Kvinder
Ledelse	Timer	36,80	36,64
	Std. afv.	1,52	1,81
	Antal obs.	1.464	4.404
Højeste niveau	Timer	35,72	35,03
	Std. afv.	4,07	4,56
	Antal obs.	519	1.542
Mellemniveau	Timer	35,7	33,89
	Std. afv.	3,17	4,04
	Antal obs.	8.475	48.736
Kontorarbejde	Timer	34,97	33,58
	Std. afv.	5,47	5,92
	Antal obs.	70	359
Salgs- og servicearbejde	Timer	35,99	33,86
	Std. afv.	2,93	4,69
	Antal obs.	341	2.614
Andet arbejde	Timer	35,1	29,65
	Std. afv.	5,21	7,36
	Antal obs.	97	239
Uoplyst	Timer	-	34,96
	Std. afv.	-	3,34
	Antal obs.	-	172
Total	Timer	35,84	34,11
	Std. afv.	3,14	4,08
	Antal obs.	11.054	58.117

* Fastlønnede pædagoguddannede med mellemlang videregående uddannelse. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse. Bemærk at kategorierne håndværksarbejde samt maskinarbejde er udeladt pga. for få observationer. Definition af arbejdsfunktion, se bilag.

FAMILIEFORHOLD

På familieområdet er pædagoguddannede mænds variation i arbejdstid ikke væsentligt forskelligt fra andre fastlønnede mænds variation, se tabel 3.36-3.38 og tabel A.6-A.8. Dvs. uafhængigt af om de har en partner, børn og børnenes alder, arbejder pædagoguddannede mænd omkring en time mindre end alle fastlønnede mænd. For pædagoguddannede kvinder har familieforhold næsten den samme betydning for den gennemsnitlige arbejdstid, som familieforhold har for fastlønnede kvinder generelt. Eneste nævneværdige forskelle er for pædagoguddannede kvinder med små børn. Pædagoguddannede kvinder, hvis yngste barn er 1 år, arbejder en time mindre end fastlønnede kvinder generelt, hvis yngste barn er 1 år. Pædagoguddannede kvinder, hvis yngste barn er 2-5 år, arbejder ca. tre kvarter mindre end alle fastlønnede kvinder, hvis yngste barn er 2-5 år. Pædagoguddannede kvinder nedsætter således arbejdstiden mere end andre kvinder, når deres yngste barn er henholdsvis 1 år og 2-5 år.

TABEL 3.36

Pædagoguddannedes* gennemsnitlige ugentlige arbejdstid, fordelt efter partnerstatus, 2006

		Mænd	Kvinder
Ikke-enlig	Timer	35,91	33,86
	Std. afv.	3,00	4,18
	Antal obs.	8.254	43.827
Enlig	Timer	35,63	34,87
	Std. afv.	3,49	3,65
	Antal obs.	2.800	14.290
Total	Timer	35,84	34,11
	Std. afv.	3,14	4,08
	Antal obs.	11.054	58.117

* Fastlønnede pædagoguddannede med mellemlang videregående uddannelse. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL 3.37

Pædagoguddannedes* normale ugentlige arbejdstid, fordelt efter antal børn, 2006

		Mænd	Kvinder
Ingen børn	Timer	35,76	34,64
	Std. afv.	3,27	3,89
	Antal obs.	5.492	26.207
1 Barn	Timer	35,94	34,12
	Std. afv.	2,97	4,03
	Antal obs.	2.285	13.421
2 Børn	Timer	35,89	33,50
	Std. afv.	3,02	4,15
	Antal obs.	2.437	14.015
3 Børn	Timer	36,01	32,98
	Std. afv.	2,92	4,41
	Antal obs.	750	4.014
Mere end 3 børn	Timer	35,54	32,18
	Std. afv.	3,80	4,96
	Antal obs.	90	460
Total	Timer	35,84	34,11
	Std. afv.	3,14	4,08
	Antal obs.	11.054	58.117

* Fastlønnede pædagoguddannede med mellemlang videregående uddannelse. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL 3.38

Pædagoguddannedes* normale ugentlige arbejdstid, fordelt efter
yngste barns alder, 2006

		Mænd	Kvinder
Under 1 år	Timer	35,41	33,09
	Std. afv.	3,49	4,46
	Antal obs.	600	2.261
1 år	Timer	35,80	32,78
	Std. afv.	2,95	4,13
	Antal obs.	591	2.706
Mellem 2 og 5 år	Timer	35,79	33,03
	Std. afv.	3,05	4,22
	Antal obs.	1.404	7.204
Mellem 6 og 10 år	Timer	36,00	33,65
	Std. afv.	2,93	4,15
	Antal obs.	1.337	8.017
Mellem 11 og 17 år	Timer	36,20	34,41
	Std. afv.	2,80	3,98
	Antal obs.	1.630	11.722
Ingen børn	Timer	35,76	34,64
	Std. afv.	3,27	3,89
		5.492	26.207
Total	Timer	35,84	34,11
	Std. afv.	3,14	4,08
	Antal obs.	11.054	58.117

* Fastlønnede pædagoguddannede med mellemlang videregående uddannelse. Anm.: Std. afv.
– standardafvigelse.

Modsat for alle fastlønnede kvinder finder vi forskel i arbejdstid afhængig af alder for de pædagoguddannede kvinder, se tabel 3.39. Yngre pædagoguddannede kvinder arbejder mindst, og arbejdstiden er stigende med alderen. Forskellen mellem de 20-29-åriges og de 50-59-åriges arbejdstid er omkring en time. Det betyder også, at pædagoguddannede kvinder i alderen 20-29 år og 30-39 år arbejder godt en halv time mindre end fastlønnede kvinder generelt i samme alder. Også yngre pædagoguddannede mænd arbejder mindre, og arbejdstiden er stigende med alderen. For alle fastlønnede mænd er det kun de 20-29-årige, som adskiller sig og arbejder mindre end gennemsnittet, se tabel 2.2. Det betyder, at pædagoguddannede mænd i alderen 20-29 år arbejder en time mindre end andre fastlønnede mænd i samme alder, og at forskellen mellem pædagoguddannede mænds og alle andre fastlønnede mænds arbejdstid falder med alderen.

TABEL 3.39

Pædagoguddannedes* normale ugentlige arbejdstid, fordelt efter alder, 2006

		Mænd	Kvinder
20 til 29 år	Timer	34,92	33,59
	Std. afv.	3,42	3,88
	Antal obs.	778	5.428
30 til 39 år	Timer	35,64	33,61
	Std. afv.	3,15	4,10
	Antal obs.	3.605	16.686
40 til 49 år	Timer	36,00	34,35
	Std. afv.	3,06	4,01
	Antal obs.	3.399	20.536
50 til 59 år	Timer	36,12	34,51
	Std. afv.	3,08	4,14
	Antal obs.	3.272	15.467
Total	Timer	35,84	34,11
	Std. afv.	3,14	4,08
	Antal obs.	11.054	58.117

* Fastlønnede pædagoguddannede med mellemlang videregående uddannelse. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

Alle fastlønnede kvinder hhv. mænd med indvandrerbaggrund arbejder i gennemsnit knap en time mindre end danske fastlønnede kvinder hhv. mænd, se tabel A.9. Pædagoguddannede kvinder med indvandrerbaggrund arbejder ligeledes i gennemsnit en halv til knap en hel time mindre end danske pædagoguddannede kvinder, mens mændenes arbejdstid er den samme, se tabel 3.40.

TABEL 3.40

Pædagoguddannedes* normale ugentlige arbejdstid, fordelt efter etnicitet, 2006

		Mænd	Kvinder
Dansk	Timer	35,85	34,12
	Std. afv.	3,12	4,05
	Antal obs.	10.313	56.025
Indvandrere	Timer	35,75	33,76
	Std. afv.	3,45	4,75
	Antal obs.	687	1.917
Efterkommer	Timer	35,76	34,07
	Std. afv.	2,43	4,10
	Antal obs.	54	175
Total	Timer	35,84	34,11
	Std. afv.	3,14	4,08
	Antal obs.	11.054	58.117

* Fastlønnede pædagoguddannede med mellemlang videregående uddannelse. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

BETALT OVERARBEJDE

Med hensyn til andelen, der arbejder over mod betaling, er den mindre blandt de pædagoguddannede end blandt alle fastlønnede: 12 procent af de pædagoguddannede mænd og 8 procent af de pædagoguddannede kvinder arbejder over. Ligeledes er timetallet for betalt overarbejde relativt lavt i denne gruppe: Pædagoguddannede mænd, som arbejder over mod betaling, får i gennemsnit betaling for 0,94 timer om ugen, og kvinderne 0,52 timer om ugen, hvilket er noget lavere end for alle fastlønnede. Samlet udgør betalt overarbejde således en meget lille del af den samlede betalte gennemsnitlige arbejdstid for de pædagoguddannede – omkring 0,1 procent for kvinder og 0,3 procent for mænd.

SEKTOR

For pædagoguddannede er der ikke stor forskel på forekomsten af betalt overarbejde afhængig af, hvilken sektor man ser på. Derimod er timetallet mere end dobbelt så stort i den private sektor sammenlignet med den kommunale sektor, se tabel 3.41. I den statslige sektor er der knap en femtedel af kvinderne, som arbejder over mod betaling; deres gennemsnitlige timetal er lidt mere end to timer, altså væsentlig højere end gennemsnittet. Dette er dog en meget lille gruppe af personer –

mindre end 50 for mændenes vedkommende, hvorfor disse er udeladt af tabellen.

Fordelt på brancher skiller sundhedsvæsenet sig ud med en noget større andel af betalt overarbejde i forhold til de andre brancher. Her er det således knap hver fjerde kvinde og godt hver tredje mand, der har betalt overarbejde, hvilket er noget højere end det samlede gennemsnit for de pædagoguddannede. Branchen er dog ikke ret stor i forhold til de pædagoguddannede.

TABEL 3.41

Pædagoguddannedes* betalte overarbejde: Andel og gns. timetal pr. uge, fordelt efter sektor, 2006

		Mænd	Kvinder
Privat sektor	Timer	1,90	1,37
	Std. afv.	2,81	2,23
	Andel	12	7
	Antal obs.	121	222
Statslig sektor	Timer	-	2,14
	Std. afv.	-	2,90
	Andel	-	20
	Antal obs.	-	50
Kommunal sektor	Timer	0,80	0,45
	Std. afv.	1,42	0,90
	Andel	12	8
	Antal obs.	1.179	4.270
Total	Timer	0,94	0,52
	Std. afv.	1,68	1,08
	Andel	12	8
	Antal obs.	1.332	4.542

* Fastlønnede pædagoguddannede med mellemlang videregående uddannelse. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL 3.42

Pædagoguddannedes* betalte overarbejde: Andel og gns. timetal pr. uge, fordelt efter branche, 2006

		Mænd	Kvinder
Undervisning	Timer	0,99	0,43
	Std. afv.	1,67	0,86
	Andel	13	11
	Antal obs.	172	801
Sundhedsvæsen mv.	Timer	1,43	0,79
	Std. afv.	2,31	1,44
	Andel	38	22
	Antal obs.	77	155
Sociale institutioner mv.	Timer	0,82	0,49
	Std. afv.	1,46	1,02
	Andel	11	7
	Antal obs.	954	3.344
Uoplyst aktivitet	Timer	-	0,42
	Std. afv.	-	0,66
	Andel	-	10
	Antal obs.	-	77
Total	Timer	0,94	0,52
	Std. afv.	1,68	1,08
	Andel	12	8
	Antal obs.	1.332	4.542

* Fastlønnede pædagoguddannede med mellemlang videregående uddannelse. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse. Bemærk, at kategorierne industri, bygge og anlæg, Handel, hotel og restauration, Transport, post og telekommunikation, Finansiering og forretningsservice, Offentlig administration og Renovation, foreninger, forlystelser, mv. er udeladt pga. for få observationer

ARBEJDSFUNKTION

For både mænd og kvinder er der stor forskel på andelen, som arbejder over mod betaling, fordelt på arbejdsfunktion, se tabel 3.43. Ingen mænd og kun få kvinder på ledelsesniveau arbejder over mod betaling. Derimod er der ikke forskel på andelen, som arbejder over mod betaling, fordelt på højeste niveau og mellemniveau. Som for de sundhedsuddannede er timetallet dog noget lavere for dem, som arbejder på mellemniveau, end for dem, som arbejder på højeste niveau, særligt for mændene. Den højeste andel og ligeledes det højeste timetal findes for de få kvindelige pædagoguddannede, som er beskæftiget med kontorarbejde.

TABEL 3.43

Pædagoguddannedes* betalte overarbejde: Andel og gns. timetal pr. uge, fordelt efter arbejdsfunktion, 2006

		Mænd	Kvinder
Ledelse	Timer	-	0,71
	Std. afv.		1,04
	Andel	-	2
	Antal obs.	-	71
Højeste niveau	Timer	2,10	0,92
	Std. afv.	3,10	1,66
	Andel	12	10
	Antal obs.	61	152
Mellemlig niveau	Timer	0,82	0,47
	Std. afv.	1,43	0,95
	Andel	13	8
	Antal obs.	1.131	3.843
Kontorarbejde	Timer	-	1,14
	Std. afv.		2,03
	Andel	-	19
	Antal obs.	-	68
Salgs- og servicearbejde	Timer	-	0,57
	Std. afv.		1,29
	Andel	-	13
	Antal obs.	-	338
Andet arbejde	Timer		0,79
	Std. afv.		2,12
	Andel		21
	Antal obs.		50
Total	Timer	0,94	0,52
	Std. afv.	1,68	1,08
	Andel	12	8
	Antal obs.	1.332	4.542

* Fastlønnede pædagoguddannede med mellemlang videregående uddannelse. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse. Bemærk, at kategorierne håndværksarbejde, maskinarbejde samt uoplyst er udeladt pga. for få observationer. Definition af arbejdsfunktion, se bilag.

FAMILIEFORHOLD

Som for sundhedsuddannede og SOSU-uddannede er der ikke store variationer i forhold til betalt overarbejde afhængig af familieforshold, se tabel 3.44-3.46. Eneste nævneværdige afvigelser fra gennemsnittet er kvinder, hvor yngste barn er under et år, samt mænd i parforhold, hvor en markant mindre andel end gennemsnittet arbejder over mod betaling. Alder og etnicitet har næsten ingen betydning for hverken mænd eller kvinder, se tabel 3.47-3.48. Her er eneste afvigelse fra gennemsnittet, at en lidt større andel indvandrermand arbejder over mod betaling.

TABEL 3.44

Pædagoguddannedes* betalte overarbejde: Andel og gns. timetal pr. uge, fordelt efter partnerstatus, 2006

		Mænd	Kvinder
Ikke-enlig	Timer	0,87	0,46
	Std. afv.	1,42	0,99
	Andel	1	7
	Antal obs.	922	3.092
Enlig	Timer	1,10	0,64
	Std. afv.	2,15	1,25
	Andel	15	10
	Antal obs.	410	1.450
Total	Timer	0,94	0,52
	Std. afv.	1,68	1,08
	Andel	12	8
	Antal obs.	1.332	4.542

* Fastlønnede pædagoguddannede med mellemlang videregående uddannelse. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL 3.45

Pædagoguddannedes* betalte overarbejde: Andel og gns. timetal pr. uge, fordelt efter antal børn, 2006

		Mænd	Kvinder
Ingen børn	Timer	1,06	0,54
	Std. afv.	1,99	1,07
	Andel	13	9
	Antal obs.	697	2.338
1 Barn	Timer	0,81	0,52
	Std. afv.	1,33	1,23
	Andel	11	7
	Antal obs.	246	1.001
2 Børn	Timer	0,82	0,43
	Std. afv.	1,22	0,83
	Andel	12	7
	Antal obs.	281	936
3 Børn	Timer	0,89	0,58
	Std. afv.	1,25	1,35
	Andel	13	6
	Antal obs.	94	232
Total	Timer	0,94	0,52
	Std. afv.	1,68	1,08
	Andel	12	8
	Antal obs.	1.332	4.542

* Fastlønnede pædagoguddannede med mellemlang videregående uddannelse. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse. Bemærk at kategorien mere end 3 børn er udeladt pga. for få observationer

TABEL 3.46

Pædagoguddannedes* betalte overarbejde: Andel og gns. timetal pr. uge, fordelt efter yngste barns alder, 2006

		Mænd	Kvinder
Under 1 år	Timer	0,72	0,42
	Std. afv.	1,15	1,03
	Andel	12	4
	Antal obs.	72	89
1 år	Timer	0,65	0,41
	Std. afv.	0,82	0,78
	Andel	13	7
	Antal obs.	76	187
Mellem 2 og 5 år	Timer	0,77	0,50
	Std. afv.	1,21	1,12
	Andel	12	6
	Antal obs.	163	418
Mellem 6 og 10 år	Timer	0,94	0,45
	Std. afv.	1,34	0,82
	Andel	12	7
	Antal obs.	156	561
Mellem 11 og 17 år	Timer	0,87	0,53
	Std. afv.	1,42	1,27
	Andel	10	8
	Antal obs.	168	949
Ingen børn	Timer	1,06	0,54
	Std. afv.	1,99	1,07
	Andel	13	9
	Antal obs.	697	2.338
Total	Timer	0,94	0,52
	Std. afv.	1,68	1,08
	Andel	12	8
	Antal obs.	1.332	4.542

* Fastlønnede pædagoguddannede med mellemlang videregående uddannelse. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL 3.47

Pædagoguddannedes* betalte overarbejde: Andel og gns. timetal pr. uge, fordelt efter alder, 2006

		Mænd	Kvinder
20 til 29 år	Timer	0,78	0,40
	Std. afv.	1,49	0,74
	Andel	12	8
	Antal obs.	90	457
30 til 39 år	Timer	0,92	0,55
	Std. afv.	1,55	1,17
	Andel	12	8
	Antal obs.	448	1.255
40 til 49 år	Timer	1,00	0,55
	Std. afv.	1,88	1,16
	Andel	14	8
	Antal obs.	465	1.678
50 til 59 år	Timer	0,95	0,48
	Std. afv.	1,60	0,97
	Andel	10	7
	Antal obs.	329	1.152
Total	Timer	0,94	0,52
	Std. afv.	1,68	1,08
	Andel	12	8
	Antal obs.	1.332	4.542

* Fastlønnede pædagoguddannede med mellemlang videregående uddannelse. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL 3.48

Pædagoguddannedes* betalte overarbejde: Andel og gns. timetal pr. uge, fordelt efter etnicitet, 2006

		Mænd	Kvinder
Dansk	Timer	0,93	0,51
	Std. afv.	1,63	1,09
	Andel	12	8
	Antal obs.	1.215	4.323
Indvandrere	Timer	1,05	0,62
	Std. afv.	2,20	0,91
	Andel	16	10
	Antal obs.	108	200
Total	Timer	0,94	0,52
	Std. afv.	1,68	1,08
	Andel	1,68	1,08
	Antal obs.	1.332	4.542

* Fastlønnede pædagoguddannede med mellemlang videregående uddannelse. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse. Bemærk at kategorien efterkommer er udeladt pga. for få observationer

BESKÆFTIGEDE INDENFOR KONTOROMRÅDET UDEN KOMPETENCEGIVENDE UDDANNELSE ELLER MED ERHVERVSFAGLIG UDDANNELSE

Det sidste særområde, vi ser på, er fastlønnede kontoransatte (kontorbeskæftigede). Gruppen er defineret som fastlønnede beskæftiget indenfor kontorarbejde (arbejdsfunktion hovedgruppe) uden kompetencegivende uddannelse eller med en erhvervsfaglig uddannelse. Denne særgruppe omfatter 5,6 procent af alle fastlønnede mænd og 13,6 af alle fastlønnede kvinder. Modsat de andre særgrupper er der altså her lidt mere mænd.

Kontorbeskæftigede mænd arbejder i gennemsnit det samme antal timer som fastlønnede mænd generelt, hvorimod de kontorbeskæftigede kvinder arbejder knap en halv time mere end andre fastlønnede kvinder. Forskellen mellem kontorbeskæftigede mænds og kvinders gennemsnitlige arbejdstid er således to timer, hvilket er lavere end det generelle niveau, som er på næsten 2,5 timer.

NORMAL UGENTLIG ARBEJDSSTID

SEKTOR OG BRANCHE

I modsætning til de andre særgrupper, vi har set på, er kontorbeskæftigede primært privatansatte og sekundært kommunalt ansatte. For de kontorbeskæftigede mænd finder vi, at arbejdstiden ikke varierer over sektor, se tabel 3.49, hvilket er forskelligt fra mønstret for alle fastlønnede mænd, der har lavere arbejdstid i den kommunale sektor, se tabel A.1.

For de kontorbeskæftigede kvinder finder vi til gengæld, at arbejdstiden i hver sektor ligger meget tæt på det samlede gennemsnit for alle fastlønnede kvinder i samme sektor. Når den gennemsnitlige arbejdstid for hele gruppen af kontorbeskæftigede kvinder er højere end gennemsnittet for alle fastlønnede kvinder, er forklaringen således, at relativt flere kontorbeskæftigede er ansat i den private sektor.

TABEL 3.49

Kontorbeskæftigedes* normale ugentlige arbejdstid, fordelt efter sektor, 2006

		Mænd	Kvinder
Privat sektor	Timer	36,6	34,93
	Std. afv.	2,76	4,43
	Antal obs.	20.532	46.258
Statslig sektor	Timer	36,33	35,03
	Std. afv.	3,49	4,65
	Antal obs.	2.281	9.141
Kommunal sektor	Timer	36,31	33,61
	Std. afv.	3,36	5,04
	Antal obs.	1.791	24.675
Total	Timer	36,55	34,53
	Std. afv.	2,89	4,69
	Antal obs.	24.604	80.074

* Fastlønnede beskæftiget inden for arbejdsfunktionen kontorarbejde uden kompetencegivende uddannelse eller med erhvervsfaglig uddannelse. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

I forhold til arbejdstiden opdelt på brancher skiller tre offentlige brancher – undervisning, sundhedsvæsen og sociale institutioner – sig ud ved at have en relativt lav arbejdstid for kvinderne. Også for mændene er arbejdstiden relativt lav i disse brancher; der er dog ikke så stor forskel i arbejdstiderne som for kvindernes vedkommende, se tabel 3.50.

Omvendt arbejder de kontorbeskæftigede kvinder relativt mere, hvis de er ansat i industri, handel, transport eller offentlig administration, mens vi ikke finder særlige forskelle mellem de øvrige brancher med hensyn til mændenes gennemsnitlige arbejdstid.

TABEL 3.50

Kontorbeskæftigedes* normale ugentlige arbejdstid, fordelt efter branche, 2006

		Mænd	Kvinder
Industri	Timer	36,85	35,35
	Std. afv.	2,29	4,15
	Antal obs.	2.143	7.063
Bygge og anlæg	Timer	36,74	34,70
	Std. afv.	2,42	5,44
	Antal obs.	369	1.712
Handel, hotel og restauration	Timer	36,83	35,24
	Std. afv.	2,19	4,19
	Antal obs.	3.769	7.769
Transport, post og telekommunikation	Timer	36,45	35,10
	Std. afv.	3,15	4,52
	Antal obs.	9.968	10.579
Finansiering og forretningsservice	Timer	36,68	34,55
	Std. afv.	2,14	4,39
	Antal obs.	4.075	15.886
Offentlig administration	Timer	36,57	35,04
	Std. afv.	3,15	4,34
	Antal obs.	2.610	15.948
Undervisning	Timer	35,711	32,03
	Std. afv.	4,59	6,13
	Antal obs.	240	4.270
Sundhedsvæsen mv.	Timer	35,98	33,52
	Std. afv.	3,14	4,59
	Antal obs.	123	7.998
Sociale institutioner mv.	Timer	35,28	32,38
	Std. afv.	5,41	6,00
	Antal obs.	161	2.503
Renovation, foreninger, forlystelser, mv.	Timer	35,85	34,06
	Std. afv.	3,91	5,07
	Antal obs.	948	4.811
Uoplyst aktivitet	Timer	36,87	34,50
	Std. afv.	1,79	4,05
	Antal obs.	56	829
Total	Timer	36,55	34,53
	Std. afv.	2,89	4,69
	Antal obs.	24.604	80.074

* Fastlønnede beskæftiget inden for arbejdsfunktionen kontorarbejde uden kompetencegivende uddannelse eller med erhvervsfaglig uddannelse. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

UDDANNELSE

Bemærk, at fordi denne særgruppe er defineret ud fra en bestemt arbejdsfunktion, giver det naturligvis ikke mening at analysere arbejdstiden opdelt efter arbejdsfunktion. Til gengæld giver det for denne særgruppe mening at opdele efter uddannelse. Med hensyn til uddannelsesniveau er der begrænset variation, idet særgruppen enten ikke har en kompetencegivende uddannelse eller har en erhvervsfaglig uddannelse. For overskuelighedens skyld er både den gennemsnitlige arbejdstid for kontorbeskæftigede med erhvervsfaglig uddannelse samt de kontorbeskæftigedes gennemsnitlige arbejdstid opdelt efter uddannelsesretning derfor inkluderet i samme tabel (tabel 3.51).

I forhold til uddannelsesniveau er der ingen forskel i de kontorbeskæftigedes arbejdstid – både for mænd og kvinder arbejder kontorbeskæftigede uden kompetencegivende uddannelse og kontorbeskæftigede med erhvervsfaglig uddannelse det samme antal timer i gennemsnit.

Ikke overraskende har langt de fleste kontorbeskæftigede en uddannelse indenfor samfund/handel og service, fulgt af beskæftigede uden kompetencegivende uddannelse. Uanset uddannelsesretning er der dog ikke den store variation i de kontorbeskæftigede kvinders gennemsnitlige arbejdstid – med undtagelse af kvinder med uddannelse inden for levnedsmidler mv., der har en højere gennemsnitlig arbejdstid. For mændene finder vi næsten ingen variation i arbejdstiden over de forskellige uddannelsesretninger.

TABEL 3.51

Kontorbeskæftigedes* normale ugentlige arbejdstid, fordelt efter uddannelsesniveau og -retning, 2006

		Mænd	Kvinder
Ingen kompetencegivende uddannelse	Timer	36,43	34,67
	Std. afv.	3,2	4,79
	Antal obs.	9.968	21.556
Erhvervsfaglig uddannelse	Timer	36,66	34,49
	Std. afv.	2,58	4,64
	Antal obs.	14.127	57.475
Samfundsvidenskabelig, Handel, kontor og Service	Timer	36,69	34,47
	Std. afv.	2,49	4,64
	Antal obs.	9.776	53.786
Bygge, Anlæg, Industri og Transport	Timer	36,64	34,97
	Std. afv.	2,65	4,57
	Antal obs.	3.560	1.633
Levnedsmiddel, Husholdning, Jordbrug og Fiskeri	Timer	36,39	35,17
	Std. afv.	3,1	4,26
	Antal obs.	738	843
Sundhed	Timer	-	34,1
	Std. afv.	-	5,2
	Antal obs.	-	1.180
Total	Timer	36,56	34,54
	Std. afv.	2,86	4,68
	Antal obs.	24.095	79.031

* Fastlønnede beskæftiget inden for arbejdsfunktionen kontorarbejde uden kompetencegivende uddannelse eller med erhvervsfaglig uddannelse. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

Bemærk, at kategorien pædagogisk er udeladt pga. for få observationer. Definition af uddannelsesretning, se bilag.

FAMILIEFORHOLD

På familieområdet er variationen for kontorbeskæftigede kvinder den samme eller næsten den samme som variationen i den gennemsnitlige arbejdstid for alle fastlønnede kvinder, se tabel 3.52-3.54 og tabel A.6-A.8. Eneste afvigelse er kontorbeskæftigede kvinder med et barn under et år. De nedsætter arbejdstiden mere end andre kvinder og arbejder således lidt mindre end andre kvinder med et barn under et år. Med hensyn til de kontorbeskæftigede mænd er variationen i forhold til partnerstatus og børn meget lille, ligesom for alle fastlønnede mænd.

TABEL 3.52

Kontorbeskæftigedes* normale ugentlige arbejdstid, fordelt efter partnerstatus, 2006

		Mænd	Kvinder
Ikke-enlig	Timer	36,65	34,24
	Std. afv.	2,66	4,88
	Antal obs.	16.689	62.313
Enlig	Timer	36,35	35,58
	Std. afv.	3,3	3,77
	Antal obs.	7.915	17.761
Total	Timer	36,55	34,53
	Std. afv.	2,89	4,69
	Antal obs.	24.604	80.074

* Fastlønnede beskæftiget inden for arbejdsfunktionen kontorarbejde uden kompetencegivende uddannelse eller med erhvervsfaglig uddannelse. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL 3.53

Kontorbeskæftigedes* normale ugentlige arbejdstid, fordelt efter antal børn, 2006

		Mænd	Kvinder
Ingen børn	Timer	36,47	34,76
	Std. afv.	3,08	4,69
	Antal obs.	15.572	41.767
1 Barn	Timer	36,67	34,77
	Std. afv.	2,6	4,43
	Antal obs.	3.740	15.288
2 Børn	Timer	36,73	34,18
	Std. afv.	2,33	4,63
	Antal obs.	4.164	18.847
3 Børn	Timer	36,67	33,15
	Std. afv.	2,67	5,36
	Antal obs.	983	3.774
Mere end 3 børn	Timer	36,43	32,33
	Std. afv.	3,21	6,4
	Antal obs.	145	398
Total	Timer	36,55	34,53
	Std. afv.	2,89	4,69
	Antal obs.	24.604	80.074

* Fastlønnede beskæftiget inden for arbejdsfunktionen kontorarbejde uden kompetencegivende uddannelse eller med erhvervsfaglig uddannelse. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL 3.54

Kontorbeskæftigedes* normale ugentlige arbejdstid, fordelt efter
yngste barns alder, 2006

		Mænd	Kvinder
Under 1 år	Timer	36,28	32,89
	Std. afv.	3,13	5,95
	Antal obs.	832	1.997
1 år	Timer	36,62	34,36
	Std. afv.	2,79	4,27
	Antal obs.	810	2.716
Mellem 2 og 5 år	Timer	36,68	34,17
	Std. afv.	2,51	4,52
	Antal obs.	2.220	8.910
Mellem 6 og 10 år	Timer	36,72	34,19
	Std. afv.	2,42	4,66
	Antal obs.	2.274	11.169
Mellem 11 og 17 år	Timer	36,82	34,65
	Std. afv.	2,24	4,61
	Antal obs.	2.896	13.515
Ingen børn	Timer	36,47	34,76
	Std. afv.	3,08	4,69
	Antal obs.	15.572	41.767
Total	Timer	36,55	34,53
	Std. afv.	2,89	4,69
	Antal obs.	24.604	80.074

- * Fastlønnede beskæftiget inden for arbejdsfunktionen kontorarbejde uden kompetencegivende uddannelse eller med erhvervsfaglig uddannelse. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

Som for fastlønnede kvinder generelt er der for kontorbeskæftigede kvinder ikke den store forskel i arbejdstid afhængig af alder, se tabel 3.55 og 2.3. Kun kontorbeskæftigede kvinder i alderen 20-29 år arbejder godt en halv time mere end kontorbeskæftigede kvinders samlede gennemsnit. Til gengæld finder vi, at kontorbeskæftigede kvinder med indvandrerbaggrund arbejder en smule mere end danske kontorbeskæftigede kvinder i modsætning til alle fastlønnede kvinder med indvandrerbaggrund, som i gennemsnit arbejder knap en time mindre end danske fastlønnede kvinder, se tabel 3.56.

TABEL 3.55

Kontorbeskæftigedes* normale ugentlige arbejdstid, fordelt efter alder, 2006

		Mænd	Kvinder
20 til 29 år	Timer	36,07	35,21
	Std. afv.	3,82	4,07
	Antal obs.	3.923	7.781
30 til 39 år	Timer	36,53	34,65
	Std. afv.	2,9	4,35
	Antal obs.	6.258	21.106
40 til 49 år	Timer	36,75	34,7
	Std. afv.	2,38	4,59
	Antal obs.	7.276	26.067
50 til 59 år	Timer	36,64	34,05
	Std. afv.	2,71	5,18
	Antal obs.	7.147	25.120
Total	Timer	36,55	34,53
	Std. afv.	2,89	4,69
	Antal obs.	24.604	80.074

* Fastlønnede beskæftiget inden for arbejdsfunktionen kontorarbejde uden kompetencegivende uddannelse eller med erhvervsfaglig uddannelse. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL 3.56

Kontorbeskæftigedes* normale ugentlige arbejdstid, fordelt efter etnicitet, 2006

		Mænd	Kvinder
Dansk	Timer	36,58	34,53
	Std. afv.	2,82	4,7
	Antal obs.	23.491	78.073
Indvandrere	Timer	36,06	34,86
	Std. afv.	3,76	4,36
	Antal obs.	908	1.588
Efterkommere	Timer	35,54	34,79
	Std. afv.	4,88	4,48
	Antal obs.	205	413
Total	Timer	36,55	34,53
	Std. afv.	2,89	4,69
	Antal obs.	24.604	80.074

* Fastlønnede beskæftiget inden for arbejdsfunktionen kontorarbejde uden kompetencegivende uddannelse eller med erhvervsfaglig uddannelse. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

BETALT OVERARBEJDE

I lighed med de andre grupper, vi har undersøgt, er betalt overarbejde mindre udbredt blandt de kontorbeskæftigede kvinder end blandt de kontorbeskæftigede mænd. Andelen, der arbejder over mod betaling, er 33 procent af mændene og 20 procent af kvinderne. Også timetallet er lavere for kvinderne. Kontorbeskæftigede mænd, som arbejder over mod betaling, får i gennemsnit betaling for 1,54 timer om ugen, mens kvinderne i gennemsnit får betaling for 1,07 timer om ugen. I forhold til alle fastlønnede er dette timetal lavere for mændene og højere for kvinderne.

Samlet udgør betalt overarbejde også for de kontorbeskæftigede kun en meget lille andel af den samlede gennemsnitlige arbejdstid: Omkring 0,6 procent for kvinderne og 1,4 procent for mændene.

SEKTOR OG BRANCHE

For kontorbeskæftigede er der ikke stor forskel på det gennemsnitlige timetal for overarbejde afhængig af sektor, se tabel 3.57 – kvinderne arbejder i gennemsnit ca. én time over, mens mændene i gennemsnit arbejder ca. 1,5 time over. Andelen, som arbejder over mod betaling, varierer dog lidt. For mænd er den lavest i den kommunale sektor og højest i den private sektor; mens den for kvinder er lavest i den statslige sektor og højest i den kommunale sektor.

TABEL 3.57

Kontorbeskæftigedes* betalte overarbejde: Andel og gns. timetal pr. uge, fordelt efter sektor, 2006

		Mænd	Kvinder
Privat sektor	Timer	1,52	1,2
	Std. afv.	2,25	1,80
	Andel	35	19
	Antal obs.	7.085	8.674
Statslig sektor	Timer	1,8	1,01
	Std. afv.	2,31	1,38
	Andel	29	13
	Antal obs.	654	1.168
Kommunal sektor	Timer	1,45	0,91
	Std. afv.	2,35	1,47
	Andel	19	24
	Antal obs.	348	5.910
Total	Timer	1,54	1,07
	Std. afv.	2,26	1,66
	Andel	33	20
	Antal obs.	8.087	15.752

* Fastlønnede beskæftiget inden for arbejdsfunktionen kontorarbejde uden kompetencegivende uddannelse eller med erhvervsfaglig uddannelse. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

Fordelt på branche er der en del variation, se tabel 3.58. Specielt er der mange kvinder i sundhedsvæsenet og mænd i transport branchen, der arbejder over mod betaling, mens der er meget få, der arbejder over mod betaling, i renovationsbranchen. Også timetallet varierer en del – fra mere end 3 timer i gennemsnit for mænd ansat i bygge- og anlæg til ca. en halv time for kvinder ansat på sociale institutioner.

TABEL 3.58

Kontorbeskæftigedes* betalte overarbejde: Andel og gns. timetal pr. uge, fordelt efter branche, 2006

		Mænd	Kvinder
Industri	Timer	1,97	1,72
	Std. afv.	3,18	2,26
	Andel	18	15
	Antal obs.	391	1.053
Bygge og anlæg	Timer	3,31	1,33
	Std. afv.	3,71	1,6
	Andel	27	7
	Antal obs.	101	127
Handel, hotel og restauration	Timer	1,69	1,22
	Std. afv.	2,32	1,76
	Andel	20	14
	Antal obs.	758	1.053
Transport, post og telekommunikation	Timer	1,48	0,98
	Std. afv.	2,13	1,55
	Andel	53	36
	Antal obs.	5.252	3.831
Finansiering og forretningsservice	Timer	1,46	1,25
	Std. afv.	2,46	1,9
	Andel	21	16
	Antal obs.	863	2.500
Offentlig administration	Timer	1,53	0,86
	Std. afv.	2,01	1,30
	Andel	20	11
	Antal obs.	520	1.801
Undervisning	Timer	-	1,14
	Std. afv.	-	1,48
	Andel	-	8
	Antal obs.	-	342
Sundhedsvæsen mv.	Timer	-	0,98
	Std. afv.	-	1,58
	Andel	-	53
	Antal obs.	-	4.204
Renovation, foreninger, forlystelser, mv.	Timer	0,92	1,09
	Std. afv.	0,99	1,48
	Andel	7	7
	Antal obs.	66	354
Total	Timer	1,54	1,07
	Std. afv.	2,26	1,66
	Andel	33	20
	Antal obs.	8.087	15.752

* Fastlønnede beskæftiget inden for arbejdsfunktionen kontorarbejde uden kompetencegivende uddannelse eller med erhvervsfaglig uddannelse. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

UDDANNELSE

For kvinderne er der ikke den store variation afhængig af uddannelse, hverken uddannelsesniveau eller retning, se tabel 3.59. For mændenes vedkommende arbejder mænd med en erhvervsfaglig uddannelse i mindre grad over end mænd uden en kompetencegivende uddannelse. Det er særligt for mænd med en uddannelse indenfor samfund mv., at andelen, som arbejder over mod betaling, er lav.

TABEL 3.59

Kontorbeskæftigedes* betalte overarbejde: Andel og gns. timetal pr. uge, fordelt efter uddannelsesniveau og -retning, 2006

		Mænd	Kvinder
Ikke kompetencegivende uddannelse	Timer	1,61	1,13
	Std. afv.	2,30	1,74
	Andel	40	22
	Antal obs.	3.972	4.735
Erhvervsfaglig uddannelse	Timer	1,48	1,05
	Std. afv.	2,19	1,62
	Andel	27	19
	Antal obs.	3.869	10.761
Samfundsvidenskabelig, Handel, kontor og Service	Timer	1,38	1,04
	Std. afv.	2,04	1,62
	Andel	24	19
	Antal obs.	2.393	9.962
Bygge, Anlæg, Industri og Transport	Timer	1,64	1,3
	Std. afv.	2,42	1,84
	Andel	33	22
	Antal obs.	1.162	366
Levnedsmiddel, Husholdning, Jordbrug og Fiskeri	Timer	1,64	1,01
	Std. afv.	2,32	1,26
	Andel	39	21
	Antal obs.	291	173
Sundhed	Timer	-	0,88
	Std. afv.	-	1,67
	Andel	-	21
	Antal obs.	-	251
Total	Timer	1,54	1,07
	Std. afv.	2,24	1,66
	Andel	33	20
	Antal obs.	7.841	15.496

* Fastlønnede beskæftiget inden for arbejdsfunktionen kontorarbejde uden kompetencegivende uddannelse eller med erhvervsfaglig uddannelse. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

Bemærk at kategorien pædagogisk er udeladt pga. for få observationer. Definition af uddannelsesretning, se bilag.

FAMILIEFORHOLD

I lighed med de andre særgrupper finder vi ikke store variationer i de kontorbeskæftigedes betalte overarbejde afhængigt af familieforhold, se tabel 3.60-3.62. Såvel mænd som kvinder, hvor yngste barn er under et år, arbejder i mindre grad over, og for kvinderne er timetallet også en smule lavere end gennemsnittet. Enlige, såvel mænd som kvinder, arbejder i højere grad over end personer i parforhold.

For både mænd og kvinder er andelen, som arbejder over mod betaling, lidt højere end gennemsnittet for de 20-29-årige, se tabel 3.63. Indvandrermand arbejder i højere grad over end gennemsnittet, næsten halvdelen, hvorimod etnicitet ikke har betydning for kvinderne, se tabel 3.64.

TABEL 3.60

Kontorbeskæftigedes* betalte overarbejde: Andel og gns. timetal pr. uge, fordelt efter partnerstatus, 2006

		Mænd	Kvinder
Ikke-enlig	Timer	1,45	1,01
	Std. afv.	2,14	1,55
	Andel	30	18
	Antal obs.	4.958	11.486
Enlig	Timer	1,67	1,25
	Std. afv.	2,44	1,93
	Andel	40	24
	Antal obs.	3.129	4.266
Total	Timer	1,54	1,07
	Std. afv.	2,26	1,66
	Andel	33	20
	Antal obs.	8.087	15.752

* Fastlønnede beskæftiget inden for arbejdsfunktionen kontorarbejde uden kompetencegivende uddannelse eller med erhvervsfaglig uddannelse. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL 3.61

Kontorbeskæftigedes* betalte overarbejde: Andel og gns. timetal pr. uge, fordelt efter antal børn, 2006

		Mænd	Kvinder
Ingen børn	Timer	1,55	1,12
	Std. afv.	2,30	1,76
	Andel	34	21
	Antal obs.	5.358	8.738
1 Barn	Timer	1,45	1,07
	Std. afv.	2,05	1,63
	Andel	30	19
	Antal obs.	1.133	2.910
2 Børn	Timer	1,49	0,97
	Std. afv.	2,07	1,42
	Andel	29	18
	Antal obs.	1.224	3.343
3 Børn	Timer	1,8	1,04
	Std. afv.	2,82	1,60
	Andel	32	18
	Antal obs.	319	694
Mere end 3 børn	Timer	2,24	1,04
	Std. afv.	2,86	1,33
	Andel	37	17
	Antal obs.	53	67
Total	Timer	1,54	1,07
	Std. afv.	2,26	1,66
	Andel	33	20
	Antal obs.	8.087	15.752

- Fastlønnede beskæftiget inden for arbejdsfunktionen kontorarbejde uden kompetencegivende uddannelse eller med erhvervsfaglig uddannelse. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL 3.62

Kontorbeskæftigedes* betalte overarbejde: Andel og gns. timetal pr. uge, fordelt efter yngste barns alder, 2006

		Mænd	Kvinder
Under 1 år	Timer	1,5	0,65
	Std. afv.	2,27	0,87
	Andel	27	14
	Antal obs.	228	270
1 år	Timer	1,37	0,74
	Std. afv.	2,09	1,26
	Andel	30	17
	Antal obs.	240	474
Mellem 2 og 5 år	Timer	1,52	0,87
	Std. afv.	2,05	1,38
	Andel	32	17
	Antal obs.	711	1.541
Mellem 6 og 10 år	Timer	1,62	1,05
	Std. afv.	2,41	1,46
	Andel	30	18
	Antal obs.	672	2.048
Mellem 11 og 17 år	Timer	1,5	1,16
	Std. afv.	2,12	1,72
	Andel	30	20
	Antal obs.	878	2.681
Ingen børn	Timer	1,55	1,12
	Std. afv.	2,30	1,76
	Andel	34	21
	Antal obs.	5.358	8.738
Total	Timer	1,54	1,07
	Std. afv.	2,26	1,66
	Andel	33	20
	Antal obs.	8.087	15.752

* Fastlønnede beskæftiget inden for arbejdsfunktionen kontorarbejde uden kompetencegivende uddannelse eller med erhvervsfaglig uddannelse. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL 3.63

Kontorbeskæftigedes* betalte overarbejde: Andel og gns. timetal pr. uge, fordelt efter alder, 2006

		Mænd	Kvinder
20 til 29 år	Timer	1,61	1,07
	Std. afv.	2,32	1,56
	Andel	41	25
	Antal obs.	1.624	1.946
30 til 39 år	Timer	1,64	0,99
	Std. afv.	2,32	1,43
	Andel	34	20
	Antal obs.	2.102	4.116
40 til 49 år	Timer	1,61	1,16
	Std. afv.	2,46	1,72
	Andel	33	20
	Antal obs.	2.433	5.160
50 til 59 år	Timer	1,29	1,06
	Std. afv.	1,85	1,83
	Andel	27	18
	Antal obs.	1.928	4.530
Total	Timer	1,54	1,07
	Std. afv.	2,26	1,66
	Andel	33	20
	Antal obs.	8.087	15.752

* Fastlønnede beskæftiget inden for arbejdsfunktionen kontorarbejde uden kompetencegivende uddannelse eller med erhvervsfaglig uddannelse. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL 3.64

Kontorbeskæftigedes* betalte overarbejde: Andel og gns. timetal pr. uge, fordelt efter etnicitet, 2006

		Mænd	Kvinder
Dansk	Timer	1,52	1,07
	Std. afv.	2,24	1,66
	Andel	32	20
	Antal obs.	7.557	15.301
Indvandrere	Timer	1,88	1,37
	Std. afv.	2,57	1,89
	Andel	49	22
	Antal obs.	448	349
Efterkommer	Timer	1,62	0,96
	Std. afv.	2,85	1,36
	Andel	40	25
	Antal obs.	82	102
Total	Timer	1,54	1,07
	Std. afv.	2,26	1,66
	Andel	33	20
	Antal obs.	8.087	15.752

* Fastlønnede beskæftiget inden for arbejdsfunktionen kontorarbejde uden kompetencegivende uddannelse eller med erhvervsfaglig uddannelse. Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

SAMMENFATNING

De senere års højkonjunktur og dermed følgende mangel på arbejdskraft har øget fokus på danskernes arbejdstid. Spørgsmålet har været, i hvilket omfang det er muligt at for danskerne at øge den ugentlige arbejdstid for dermed samlet set at øge antallet af arbejdstimer. Særligt kan man sætte fokus på kvindernes arbejdstid, idet denne generelt er lavere end mænds.

Dette arbejdspapir indeholder en supplerende analyse til rapporten *Danske lønmodtagers arbejdstid - En registeranalyse baseret på lønstatistikken*, SFI 09:03. I arbejdspapiret er arbejdstiden for fire specifikke delgrupper, der alle er karakteriseret ved en høj kvindeandel, analyseret nærmere. Det drejer sig om lønmodtagere med uddannelser inden for sundhedsområdet, henholdsvis med en mellemlang videregående uddannelse (sundhedsuddannede) og med en erhvervsfaglig/kort videregående uddannelse (SOSU uddannede), om lønmodtagere, der er uddannede pædagoger (pædagoger),¹⁰ og endelig lønmodtagere uden kompetencegivende uddannelse eller med en erhvervsfaglig uddannelse, der arbejder inden for kontorområdet (kontorbeskæftigede). Disse grupper er udvalgt for at belyse forskellen

¹⁰ Bemærk, at gruppen af pædagoger, der analyseres, er en delmængde af alle med uddannelse inden for det pædagogiske område. Lærere er således ikke inkluderet i gruppen af pædagoger, men i gruppen af pædagogisk uddannede, som er en gruppe i selve rapporten.

mellem kvindedominerede grupper nærmere for at kortlægge, hvorvidt kvindernes lavere arbejdstid går igen i samme omfang på tværs af disse grupper, eller hvorvidt noget gruppespecifikt spiller ind. For alle grupper er kun arbejdstiden for de fastlønnede belyst, da der er for få timelønnede til at lave en meningsfuld analyse.

SUNDHEDSUDDANNEDE

Gruppen af sundhedsuddannede inkluderer 0,8 procent af mændene og 9,7 procent af kvinderne, altså en kraftig kvindedominans. Sammenligner man denne gruppes gennemsnitlige ugentlige arbejdstid med alle fastlønnede, finder vi for både kvinder og mænd, at arbejdstiden er omkring en time lavere for denne gruppe.

Fordelt på sektor er forskellen til andre fastlønnede mindre, under en halv time, men da langt de fleste sundhedsuddannede arbejder i den kommunale sektor, hvor arbejdstiden er forholdsvis lav, bliver det samlede gennemsnit for gruppen lavt. For dem, der arbejder på ledelses- eller højeste niveau, er forskellen til andre fastlønnede mindre. Derimod er forskellen i arbejdstid til andre fastlønnede større for dem, der arbejder på mellemniveau, hvilket også er gruppen, hvor langt de fleste sundhedsuddannede arbejder. Sundhedsuddannede kvinder er generelt mere påvirkelige af familieforhold end andre fastlønnede kvinder, mens der ikke er nogen forskel for mændenes vedkommende. Andelen af de sundhedsuddannede, som arbejder over mod betaling, er højere end for alle fastlønnede, særligt i den kommunale sektor og for de 20-29-årige.

SOSU UDDANNEDE

De SOSU uddannede er ligeledes en meget kvindedomineret gruppe - den inkluderer 0,6 procent af alle fastlønnede mænd og 10,7 procent af alle fastlønnede kvinder. Arbejdstiden for de SOSU uddannede er omkring to timer lavere end arbejdstiden for alle fastlønnede, det gælder både mænd og kvinder. Sammenlignet med de sundhedsuddannede ovenfor, er arbejdstiden således endnu lavere for de SOSU uddannede: De SOSU uddannede kvinder arbejder en time mindre end de sundhedsuddannede, mens de SOSU uddannede mænd arbejder en time og et kvarter mindre.

De fleste SOSU uddannede arbejder i den kommunale sektor og med omsorgsarbejde. Dem, der arbejder på mellemniveau, arbejder

mindre end de sundhedsuddannede med en mellemlang videregående uddannelse. For SOSU uddannede mænd har familieforhold større betydning for arbejdstiden end for andre fastlønnede mænd. For SOSU uddannede kvinder har familieforhold derimod en lidt mindre betydning for deres arbejdstid end for andre fastlønnede kvinder. For SOSU uddannede er betalt overarbejde mindre udbredt i forhold til sundhedsuddannede med en mellemlang videregående uddannelse og timetallet er forholdsvis lavt. Andelen, som arbejder over mod betaling, er derimod højere end for alle fastlønnede, særligt i den kommunale sektor. Endelig finder vi, i modsætning til de andre grupper, at de SOSU uddannede kvinder er påvirkelige af familieforhold med hensyn til betalt overarbejde.

PÆDAGOGER

Gruppen af pædagoger inkluderer 2,6 procent af alle fastlønnede mænd og 9,9 procent af alle fastlønnede kvinder. Mandlige pædagoger arbejder i gennemsnit en halv time mindre end alle fastlønnede mænd, mens de kvindelige pædagoger arbejder det samme antal timer som alle fastlønnede kvinder. De fleste pædagoger arbejder i den kommunale sektor og på mellemniveau. I modsætning til andre grupper arbejder pædagoger i gennemsnit næsten det samme antal timer, uanset om de er beskæftiget i den private eller den kommunale sektor. Til gengæld er forskellen i arbejdstid mellem pædagoger beskæftiget på henholdsvis ledelses- og højeste niveau større end forskellen i arbejdstid mellem alle fastlønnede beskæftiget på henholdsvis ledelses og højeste niveau. I forhold til betydningen af familiefaktorer finder vi specielt, at kvindelige pædagoger er mere påvirkelige af yngste barns alder end alle fastlønnede kvinder. Der er forholdsvis få pædagoger, som arbejder over mod betaling, og timetallet er lavt.

KONTORBESKÆFTIGEDE

Gruppen af kontorbeskæftigede er mindre kvindedomineret end de andre grupper – gruppen inkluderer 5,6 af alle fastlønnede mænd og 13,6 procent af alle fastlønnede kvinder. Gruppen afviger endvidere fra de andre delgrupper, vi analyserer, ved primært at være beskæftiget i den private sektor.

Kontorbeskæftigede mænd arbejder i gennemsnit det samme antal timer som fastlønnede mænd generelt, hvorimod de kontorbeskæftigede kvinder arbejder knap en halv time mere end alle fastlønnede kvinder. Arbejdstiden er dog ikke forskellig fra andre fastlønnede kvinders arbejdstid fordelt på sektor. Hverken uddannelseslængde eller uddannelsesretning betyder noget for arbejdstiden. I forhold til betydningen af forskellige familiefaktorer svarer variationen for kontorbeskæftigede kvinder til variationen for alle fastlønnede kvinder. Kontorbeskæftigede mænd arbejder oftere over mod betaling end andre fastlønnede mænd, særligt i den private sektor, men timetallet er lavere. Kvinderne adskiller sig derimod ikke fra andre fastlønnede kvinder.

APPENDIKS

TABEL A.1

Fastlønnedes normale ugentlige arbejdstid fordelt efter sektor, 2006.

		Mænd	Kvinder
Privat sektor	Timer	36,69	35,10
	Std. afv.	2,69	4,31
	Antal observationer	276.058	195.098
Statslig sektor	Timer	36,49	35,02
	Std. afv.	3,47	4,58
	Antal observationer	64.057	45.845
Kommunal sektor	Timer	35,84	33,47
	Std. afv.	3,71	4,68
	Antal observationer	93.271	346.828
Total	Timer	36,48	34,13
	Std. afv.	3,08	4,62
	Antal observationer	433.386	587.771

Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL A.2

Fastlønnedes normale arbejdstid fordelt efter branche, 2006. Timer pr. uge.

		Mænd	Kvinder
Industri	Timer	36,84	35,95
	Std. afv.	2,10	3,42
	Antal obs.	69.913	40.362
Bygge og anlæg	Timer	36,96	35,06
	Std. afv.	2,45	4,91
	Antal obs.	12.874	3.997
Handel, hotel og restauration	Timer	36,74	34,72
	Std. afv.	2,62	4,57
	Antal obs.	63.898	45.534
Transport, post og telekommunikation	Timer	36,44	35,09
	Std. afv.	3,20	4,54
	Antal obs.	39.747	23.061
Finansiering og forretningsservice	Timer	36,65	34,81
	Std. afv.	2,61	4,37
	Antal obs.	73.895	62.125
Offentlig administration mv.	Timer	36,75	35,41
	Std. afv.	3,29	3,99
	Antal obs.	51.240	50.881
Undervisning	Timer	36,08	34,49
	Std. afv.	3,86	5,14
	Antal obs.	47.740	78.155
Sundhedsvæsen mv.	Timer	35,62	33,24
	Std. afv.	3,42	4,47
	Antal obs.	15.919	79.094
Sociale institutioner	Timer	34,78	33,00
	Std. afv.	4,45	4,59
	Antal obs.	24.021	176.431
Renovation mv.	Timer	36,43	34,52
	Std. afv.	3,15	4,98
	Antal obs.	24.794	19.347
Uoplyst aktivitet	Timer	36,37	34,09
	Std. afv.	3,15	4,21
	Antal obs.	2.499	6.634
Total	Timer	36,48	34,13
	Std. afv.	3,08	4,62
	Antal obs.	433.386	587.771

Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL A.3

Fastlønnedes normale ugentlige arbejdstid fordelt efter
uddannelsesretning, 2006.

		Mænd	Kvinder
Ikke-kompetencegivende uddannelse	Timer	36,23	33,78
	Std. afv.	3,71	5,34
	Antal obs.	86.617	107.004
Pædagogisk	Timer	36,42	34,83
	Std. afv.	2,74	3,92
	Antal obs.	33.259	99.704
Humanistisk og kunstnerisk	Timer	35,65	34,66
	Std. afv.	4,67	5,01
	Antal obs.	13.008	25.346
Naturvidenskabelig og teknik	Timer	36,70	35,45
	Std. afv.	2,50	3,76
	Antal obs.	62.571	19.973
Samfundsvidenskabelig, handel, kontor og service	Timer	36,68	34,69
	Std. afv.	2,57	4,42
	Antal obs.	102.657	169.206
Bygge, anlæg, industri og transport	Timer	36,7	34,75
	Std. afv.	2,84	4,66
	Antal obs.	89.005	12.473
Levnedsmiddel, husholdning, jordbrug og fiskeri	Timer	36,48	34,24
	Std. afv.	3,02	4,56
	Antal obs.	18.336	19.564
Sundhed	Timer	35,04	32,75
	Std. afv.	4,05	4,43
	Antal obs.	13.126	127.924
Politi og forsvar	Timer	36,7	35,65
	Std. afv.	2,52	4,03
	Antal obs.	10.978	1.454
Total	Timer	36,49	34,13
	Std. afv.	3,06	4,62
	Antal obs.	429.557	582.648

Anm.: Std. afv. – standardafvigelse. For definition af uddannelsesretning, se bilag.

TABEL A.4

Fastlønnedes normale arbejdstid fordelt efter uddannelseslængde,
2006. Timer pr. uge.

		Mænd	Kvinder
Ikke-kompetencegivende uddannelse	Timer	36,23	33,78
	Std. afv.	3,71	5,34
	Antal obs.	86.617	107.004
Erhvervsfaglig uddannelse	Timer	36,62	33,84
	Std. afv.	2,82	4,60
	Antal obs.	161.975	216.535
Kort videregående uddannelse	Timer	36,70	34,76
	Std. afv.	2,53	4,36
	Antal obs.	37.871	32.918
Mellemlang videregående uddannelse	Timer	36,53	34,33
	Std. afv.	2,68	4,18
	Antal obs.	76.581	174.107
Lang videregående uddannelse	Timer	36,32	35,02
	Std. afv.	3,30	4,47
	Antal obs.	66.517	52.086
Total	Timer	36,48	34,13
	Std. afv.	3,08	4,62
	Antal obs.	433.386	587.771

Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL A.5

Fastlønnedes normale arbejdstid fordelt efter arbejdsfunktion, 2006.

Timer pr. uge.

		Mænd	Kvinder
Ledelse	Timer	36,96	36,48
	Std. afv.	2,38	2,68
	Antal obs.	39.592	15.459
Højeste niveau	Timer	36,42	35,40
	Std. afv.	3,12	4,05
	Antal obs.	110.685	105.582
Mellemniveau	Timer	36,61	34,26
	Std. afv.	2,51	4,20
	Antal obs.	112.810	201.970
Kontorarbejde	Timer	36,53	34,56
	Std. afv.	2,93	4,69
	Antal obs.	29.533	91.269
Salgs- og servicearbejde	Timer	35,77	32,85
	Std. afv.	3,70	4,61
	Antal obs.	38.036	134.415
Håndværksarbejde	Timer	36,87	35,63
	Std. afv.	2,30	3,78
	Antal obs.	29.469	2.341
Maskinarbejde	Timer	36,49	36,37
	Std. afv.	3,28	3,18
	Antal obs.	23.335	6.631
Andet arbejde	Timer	36,12	31,18
	Std. afv.	4,01	6,97
	Antal obs.	34.920	28.486
Militær	Timer	36,43	36,64
	Std. afv.	4,82	4,64
	Antal obs.	12.565	717
Uoplyst	Timer	36,36	34,68
	Std. afv.	3,40	4,10
	Antal obs.	134	321
Total	Timer	36,48	34,13
	Std. afv.	3,08	4,62
	Antal obs.	433.386	587.771

Anm.: Std. afv. – standardafvigelse. For definition af arbejdsfunktion, se bilag.

TABEL A.6

Fastlønnedes normale arbejdstid fordelt efter partnerstatus, 2006.

Timer pr. uge.

		Mænd	Kvinder
Ikke-enlig	Timer	36,56	33,92
	Std. afv.	2,89	4,73
	Antal obs.	333.315	454.501
Enlig	Timer	36,21	34,84
	Std. afv.	3,61	4,16
	Antal obs.	100.071	133.270
Total	Timer	36,48	34,13
	Std. afv.	3,08	4,62
	Antal obs.	433.386	587.771

Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL A.7

Fastlønnedes normale arbejdstid fordelt efter antal børn, 2006. Timer

pr. uge.

		Mænd	Kvinder
Ingen børn	Timer	36,41	34,34
	Std. afv.	3,25	4,64
	Antal obs.	230.712	289.344
1 Barn	Timer	36,53	34,28
	Std. afv.	2,90	4,46
	Antal obs.	76.158	117.518
2 Børn	Timer	36,58	33,91
	Std. afv.	2,81	4,51
	Antal obs.	96.096	138.498
3 Børn	Timer	36,56	33,1
	Std. afv.	2,89	5,02
	Antal obs.	26.563	37.530
Mere end 3 børn	Timer	36,31	32,16
	Std. afv.	3,40	5,65
	Antal obs.	3.857	4.881
Total	Timer	36,48	34,13
	Std. afv.	3,08	4,62
	Antal obs.	433.386	587.771

Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL A.8

Fastlønnedes normale arbejdstid fordelt efter yngste barns alder, 2006. Timer pr. uge.

		Mænd	Kvinder
Under 1 år	Timer	36,39	33,20
	Std. afv.	3,06	5,29
	Antal obs.	19.512	19.904
1 år	Timer	36,44	33,67
	Std. afv.	3,04	4,39
	Antal obs.	19.441	25.031
Mellem 2 og 5 år	Timer	36,50	33,70
	Std. afv.	2,92	4,57
	Antal obs.	51.918	72.942
Mellem 6 og 10 år	Timer	36,58	33,92
	Std. afv.	2,84	4,56
	Antal obs.	50.743	79.449
Mellem 11 og 17 år	Timer	36,67	34,29
	Std. afv.	2,72	4,53
	Antal obs.	61.060	101.101
Ingen børn	Timer	36,41	34,34
	Std. afv.	3,25	4,64
	Antal obs.	230.712	289.344
Total	Timer	36,48	34,13
	Std. afv.	3,08	4,62
	Antal obs.	433.386	587.771

Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL A.9

Fastlønnedes normale arbejdstid fordelt efter etnicitet, 2006. Timer pr. uge.

		Mænd	Kvinder
Dansk	Timer	36,52	34,16
	Std. afv.	3,01	4,58
	Antal obs.	412.222	561.312
Indvandrere	Timer	35,77	33,32
	Std. afv.	4,07	5,47
	Antal obs.	19.044	23.856
Efterkommer	Timer	36,03	34,27
	Std. afv.	3,85	4,63
	Antal obs.	2.120	2.603
Total	Timer	36,48	34,13
	Std. afv.	3,08	4,62
	Antal obs.	433.386	587.771

Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL A.10

Fastlønnedes ugentlige betalte overarbejdstid og andel, som arbejder over mod betaling, fordelt efter sektor, 2006

		Mænd	Kvinder
Privat sektor	Timer	2,20	1,25
	Std. afv.	3,21	1,92
	Andel	20	17
	Antal obs.	54.984	32.695
Statslig sektor	Timer	2,01	1,82
	Std. afv.	3,04	2,53
	Andel	22	13
	Antal obs.	14.210	5.820
Kommunal sektor	Timer	1,49	0,67
	Std. afv.	3,24	1,22
	Andel	29	26
	Antal obs.	26.777	90.451
Total	Timer	1,97	0,87
	Std. afv.	3,21	1,54
	Andel	22	22
	Antal obs.	95.971	128.966

Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL A.11

Fastlønnes ugentlige betalte overarbejdstid og andel, som arbejder over mod betaling, fordelt efter branche, 2006

		Mænd	Kvinder
Industri	Timer	2,42	1,28
	Std. afv.	3,50	1,96
	Andel	23	17
	Antal obs.	16.000	6.882
Bygge og anlæg	Timer	3,04	1,45
	Std. afv.	3,99	2,35
	Andel	17	7
	Antal obs.	2.142	263
Handel, hotel og restauration	Timer	1,84	1,04
	Std. afv.	2,73	1,58
	Andel	17	18
	Antal obs.	10.748	8.241
Transport, post og telekommunikation	Timer	1,9	1,02
	Std. afv.	1,63	2,66
	Andel	41	31
	Antal obs.	16.384	7.192
Finansiering og forretningsservice	Timer	2,35	1,43
	Std. afv.	3,23	2,08
	Andel	15	15
	Antal obs.	11.349	9.510
Offentlige og administration	Timer	1,17	1,01
	Std. afv.	2,41	1,80
	Andel	16	10
	Antal obs.	8.375	5.262
Undervisning	Timer	1,86	0,99
	Std. afv.	2,72	1,87
	Andel	26	21
	Antal obs.	12.242	16.602
Sundhedsvæsen mv.	Timer	1,56	0,88
	Std. afv.	2,38	1,34
	Andel	33	47
	Antal obs.	5.329	37.528
Sociale institutioner mv.	Timer	0,86	0,41
	Std. afv.	1,67	0,92
	Andel	15	19
	Antal obs.	3.605	33.964
Renovation, foreninger, forlystelser, mv.	Timer	2,19	1,24
	Std. afv.	5,34	1,90
	Andel	26	8
	Antal obs.	6.564	1.636
Uoplyst aktivitet	Timer	2,04	1,26
	Std. afv.	2,92	2,30
	Andel	21	23
	Antal obs.	528	1.514

Total	Timer	1,97	0,87
	Std. afv.	3,21	1,54
	Andel	22	22
	Antal obs.	95.971	128.966

Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL A.12

Fastlønnes ugentlige betalte overarbejdstid og andel, som arbejder over mod betaling, fordelt efter uddannelseslængde, 2006

		Mænd	Kvinder
Ikke kompetencegivende uddannelse	Timer	2,06	0,87
	Std. afv.	3,90	1,60
	Andel	27	21
	Antal obs.	23.602	22.225
Erhvervsfaglig uddannelse	Timer	1,98	0,79
	Std. afv.	2,92	1,47
	Andel	26	23
	Antal obs.	41.833	50.031
Kort videregående uddannelse	Timer	1,65	1,12
	Std. afv.	2,78	1,84
	Andel	25	16
	Antal obs.	9.387	5.423
Mellemlang videregående uddannelse	Timer	1,57	0,78
	Std. afv.	2,74	1,31
	Andel	17	26
	Antal obs.	13.164	44.738
Lang videregående uddannelse	Timer	2,85	2,02
	Std. afv.	3,38	2,57
	Andel	11	11
	Antal obs.	6.887	5.446
Total	Timer	1,97	0,87
	Std. afv.	3,21	1,54
	Andel	22	22
	Antal obs.	95.971	128.966

Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL A.13

Fastlønnes ugentlige betalte overarbejdstid og andel, som arbejder over mod betaling, fordelt efter uddannelsesretning, 2006

		Mænd	Kvinder
Ikke kompetencegivende uddannelse	Timer	2,06	0,87
	Std. afv.	3,90	1,60
	Andel	27	21
	Antal obs.	23.602	22.225
Pædagogisk	Timer	0,85	0,56
	Std. afv.	1,44	1,12
	Andel	22	15
	Antal obs.	7.318	15.016
Humanistisk og Kunstnerisk	Timer	2,38	1,82
	Std. afv.	2,90	2,39
	Andel	12	12
	Antal obs.	1.618	3.059
Naturvidenskabelig og Teknik	Timer	2,59	1,63
	Std. afv.	3,29	2,38
	Andel	13	12
	Antal obs.	8.255	2.342
Samfundsvidenskabelig, Handel og kontor og Service	Timer	1,91	1,05
	Std. afv.	2,91	1,78
	Andel	14	17
	Antal obs.	14.815	27.934
Bygge, Anlæg, Industri og Transport	Timer	2,25	1,12
	Std. afv.	3,21	1,99
	Andel	31	19
	Antal obs.	27.319	2.312
Levnedsmiddel, Husholdning, Jordbrug og Fiskeri	Timer	1,87	0,81
	Std. afv.	2,64	1,51
	Andel	23	18
	Antal obs.	4.215	3.469
Sundhed	Timer	1,69	0,75
	Std. afv.	2,63	1,26
	Andel	30	40
	Antal obs.	3.992	51.021
Politi/Forsvar	Timer	0,80	1,20
	Std. afv.	2,01	2,22
	Andel	36	43
	Antal obs.	3.993	628
Total	Timer	1,97	0,87
	Std. afv.	3,21	1,54
	Andel	22	22
	Antal obs.	95.127	128.006

Anm.: Std. afv. – standardafvigelse. Definition af uddannelsesretning, se bilag.

TABEL A.14

Fastlønnedes ugentlige betalte overarbejdstid og andel, som arbejder over mod betaling, fordelt efter arbejdsfunktion, 2006

		Mænd	Kvinder
Ledelse	Timer	3,04	1,44
	Std. afv.	4,11	2,20
	Andel	3	2
	Antal obs.	1.256	350
Højeste niveau	Timer	2,28	1,24
	Std. afv.	3,20	2,08
	Andel	17	18
	Antal obs.	18.493	18.562
Mellemniveau	Timer	2,10	0,91
	Std. afv.	3,05	1,47
	Andel	16	22
	Antal obs.	18.480	43.597
Kontorarbejde	Timer	1,58	1,08
	Std. afv.	2,35	1,66
	Andel	31	19
	Antal obs.	9.296	17.486
Salgs- og servicearbejde	Timer	1,11	0,56
	Std. afv.	2,13	1,18
	Andel	33	29
	Antal obs.	12.603	39.042
Håndværksarbejde	Timer	2,32	1,27
	Std. afv.	3,26	2,06
	Andel	35	18
	Antal obs.	10.342	419
Maskinarbejde	Timer	2,15	0,87
	Std. afv.	3,52	1,47
	Andel	50	48
	Antal obs.	11.632	3.199
Andet arbejde	Timer	1,94	0,71
	Std. afv.	4,13	1,35
	Andel	37	21
	Antal obs.	13.078	6.092
Total	Timer	1,97	0,87
	Std. afv.	3,21	1,54
	Andel	22	22
	Antal obs.	95.971	128.966

Anm.: Std. afv. – standardafvigelse. Bemærk at kategorien uoplyst er udeladt pga. for få observationer. Definition af arbejdsfunktion, se bilag.

TABEL A.15

Fastlønnedes ugentlige betalte overarbejdstid og andel, som arbejder over mod betaling, fordelt efter partnerstatus, 2006

		Mænd	Kvinder
Ikke-enlig	Timer	1,96	0,81
	Std. afv.	3,26	1,47
	Andel	21	21
	Antal obs.	70.485	96.647
Enlig	Timer	2,00	1,04
	Std. afv.	3,06	1,73
	Andel	25	24
	Antal obs.	25.486	32.319
Total	Timer	1,97	0,87
	Std. afv.	3,21	1,54
	Andel	22	22
	Antal obs.	95.971	128.966

Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL A.16

Fastlønnedes ugentlige betalte overarbejdstid og andel, som arbejder over mod betaling, fordelt efter antal børn, 2006

		Mænd	Kvinder
Ingen børn	Timer	1,92	0,90
	Std. afv.	3,36	1,61
	Andel	23	23
	Antal obs.	53.820	66.623
1 Barn	Timer	1,97	0,84
	Std. afv.	2,92	1,50
	Andel	22	21
	Antal obs.	16.535	24.511
2 Børn	Timer	2,07	0,82
	Std. afv.	3,00	1,45
	Andel	20	20
	Antal obs.	19.372	28.134
3 Børn	Timer	2,15	0,82
	Std. afv.	3,08	1,47
	Andel	20	23
	Antal obs.	5.372	8.455
Mere end 3 børn	Timer	2,27	0,78
	Std. afv.	3,38	1,41
	Andel	23	25
	Antal obs.	872	1.243
Total	Timer	1,97	0,87
	Std. afv.	3,21	1,54
	Andel	22	22
	Antal obs.	95.971	128.966

Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL A.17

Fastlønnedes ugentlige betalte overarbejdstid og andel, som arbejder over mod betaling, fordelt efter yngste barns alder, 2006

		Mænd	Kvinder
Under 1 år	Timer	1,85	0,52
	Std. afv.	3,03	0,96
	Andel	19	14
	Antal obs.	3.610	2.733
1 år	Timer	1,82	0,65
	Std. afv.	2,85	1,18
	Andel	19	20
	Antal obs.	3.695	5.061
Mellem 2 og 5 år	Timer	2,07	0,76
	Std. afv.	3,07	1,33
	Andel	19	20
	Antal obs.	10.121	14.338
Mellem 6 og 10 år	Timer	2,10	0,87
	Std. afv.	3,00	1,51
	Andel	21	21
	Antal obs.	10.713	16.863
Mellem 11 og 17 år	Timer	2,08	0,92
	Std. afv.	2,95	1,61
	Andel	23	23
	Antal obs.	14.012	23.348
Ingen børn	Timer	1,92	0,90
	Std. afv.	3,36	1,61
	Andel	23	23
	Antal obs.	53.820	66.623
Total	Timer	1,97	0,87
	Std. afv.	3,21	1,54
	Andel	22	22
	Antal obs.	95.971	128.966

Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

TABEL A.18

Fastlønnedes ugentlige betalte overarbejdstid og andel, som arbejder over mod betaling, fordelt efter etnicitet, 2006

		Mænd	Kvinder
Dansk	Timer	1,98	0,86
	Std. afv.	3,22	1,54
	Andel	22	22
	Antal obs.	90.414	123.010
Indvandrere	Timer	1,89	0,94
	Std. afv.	2,95	1,61
	Andel	26	23
	Antal obs.	5.040	5.373
Efterkommer	Timer	1,99	1,05
	Std. afv.	3,09	1,81
	Andel	24	22
	Antal obs.	517	583
Total	Timer	1,97	0,87
	Std. afv.	3,21	1,54
	Andel	22	22
	Antal obs.	95.971	128.966

Anm.: Std. afv. – standardafvigelse.

BILAG

ARBEJDSFUNKTION

Arbejdsfunktionens 10 kategorier har følgende indhold:

1. Ledelse: På øverste plan i virksomheder, organisationer og den offentlige sektor. Herunder direktører, lovgivere og højere embedsmænd.
2. Højeste niveau: Arbejde, der forudsætter viden på det højeste niveau inden for det pågældende område. Herunder placeres personer, hvis arbejde består i forskning og/eller anvendelse af viden på højeste niveau inden for et bestemt fagområde.
3. Mellemniveau: Arbejde, der forudsætter viden på mellemniveau. Herunder placeres eksempelvis teknikere og programmører, terapeuter, sygeplejersker og pædagoger.
4. Kontorarbejde: Herunder også indtastningsarbejde og arbejde i receptioner.
5. Salgs-, service- og omsorgsarbejde: Herunder eksempelvis stewardesser, hjemmehjælpere og frisører.
6. Landbrugsarbejde: Arbejde inden for landbrug, gartneri, skovbrug, jagt og fiskeri, der forudsætter viden på grundniveau. Dog gælder, at

arbejde inden for disse områder, der ikke kræver nogen faglig viden, placeres i gruppe 9.

7. Håndværksarbejde: Håndværkspræget arbejde. Jobfunktioner, der kræver uddannelse eller erfaring vedrørende materialer og arbejdsprocesser inden for et område.
8. Maskinarbejde: Proces- og maskinoperatørarbejde samt transport- og anlægsarbejde. Jobfunktioner, som kræver viden, der eksempelvis kan erhverves på specialarbejderkurser eller ved direkte oplæring i forbindelse med arbejdsprocessen.
9. Andet arbejde: I denne gruppe placeres personer beskæftiget med hjælpefunktioner, såsom rengøring, pakning og budtjeneste.
10. Militær: Militært arbejde.

Bemærk at lønstatistikken ikke inkluderer beskæftigede i landbrug i den private sektor. Vi udelader derfor kategori 6 i nærværende undersøgelse.

UDDANNELSESRETNING

Uddannelsesretningen angiver den kompetencegivende uddannelse fordelt på otte hovedgrupper:

1. Pædagogisk
2. Humanistisk og kunstnerisk
3. Naturvidenskabelig og teknik
4. Samfundsvidenskabelig, handel, kontor og service
5. Bygge, anlæg, industri og transport
6. Levnedsmiddel, husholdning, jordbrug og fiskeri
7. Sundhed
8. Politik og forsvar.

Der findes ikke en standardiseret overordnet opdeling af uddannelser efter retninger. Opdelingen her er således som defineret i Deding, Lausten & Andersen (2006). I nogle tilfælde er der et stort overlap mellem retning og niveau. Dette gælder fx for de pædagogiske uddannelser, som stort set uden undtagelse er mellemlange videregående uddannelser (fx pædagoger og skolelærere), og for bygge, anlæg, industri og transport-uddannelserne, som næsten alle er erhvervsfaglige uddannelser. Andre uddannelsesretninger går på tværs af niveauerne, fx natur/teknik som både kan være en kort (fx laborant), en mellemlang (fx

akademiingeniør) og en lang videregående uddannelse (fx civilingeniør). Også sundhedsuddannelserne varierer i forhold til uddannelsesniveaut, således at fx en social- og sundhedshjælper har en erhvervsfaglig uddannelse, en sygeplejerske har en mellemlang videregående uddannelse, og en læge har en lang videregående uddannelse.

LITTERATUR

- Bonke, J. & Meilbank, N.T. (1999): *Danskere på fuldtid – deres faktiske og ønskede arbejdstid*, Servicerapport, SFI-SURVEY august 1999, København.
- Bonke, J. (2002): *Tid og velfærd*, SFI rapport 02:26, København.
- Burr, H. & Albertsen, K. (2005): *Arbejdsmiljø i Danmark 2005*, Arbejdstid, Arbejdsmiljøinstituttet.
- DA (2008): *Arbejdsmarkedsrapport 2008*, Arbejdstid og arbejdsliv.
- Danmarks Statistik (2008a): *Statistiske Efterretninger, Generel Erhvervsstatistik* 2008:5. København.
- Danmarks Statistik (2008b): Varedeklaration: Lønstatistikens serviceregister., se <http://www.dst.dk/Vejviser/dokumentation/Varedeklarationer/emnegruppe/emne.aspx?sysrid=96115>. (Downloaded d. 7.8.2008).
- Danmarks Statistik (2008c): <http://www.dst.dk/Vejviser/dokumentation/times/emnegruppe/emne/dataset/Variabel.aspx?Sysrid=540009×path=4|96115|538824> (Downloaded d. 5.8.2008).
- Danmarks Statistik (2007a): *Statistiske Efterretninger, Lønstatistik for amter og kommuner 2006*, 2007:9.
- Danmarks Statistik (2007b): *Statistiske Efterretninger, Lønstatistik for staten 2006*, 2007:8.

- Danmarks Statistik (2006): *Statistiske Efterretninger, Lønstatistik for amter og kommuner 2005*, 2006:8.
- Danmarks Statistik (2005): *Statistiske Efterretninger, Lønstatistik for amter og kommuner 2004*, 2005:13.
- Danmarks Statistik (2003-2007): *Statistiske Efterretninger, Lønstatistik for den private sektor* 2003:9, 2004:9, 2005:11, 2006:10 og 2007:11.
- Deding, M., Lausten, M. & Andersen, A. (2006): *Børnefamiliernes balance mellem familie- og arbejdsliv*, SFI rapport 06:32, København.
- Lausten, M. & Sjørup, K. (2003): *Hvad mænd og kvinder bruger tiden til*, SFI rapport 03:08, København.
- Smith, N., Jensen, P., Pedersen, P.J. & Pedersen, S. (1998): *Arbejde, incitament og ledighed*, Rockwoolfondens Forskningsenhed, Aarhus Universitetsforlag.
- Smith, N., Pedersen, P.J., Pedersen, S & Schultz-Nielsen, M.L. (2003): *Fra mangel på arbejde til mangel på arbejdskraft. Arbejdsliv i Danmarks i det nye årtusind*, Rockwoolfondens Forskningsenhed, Spektrum Forlag.